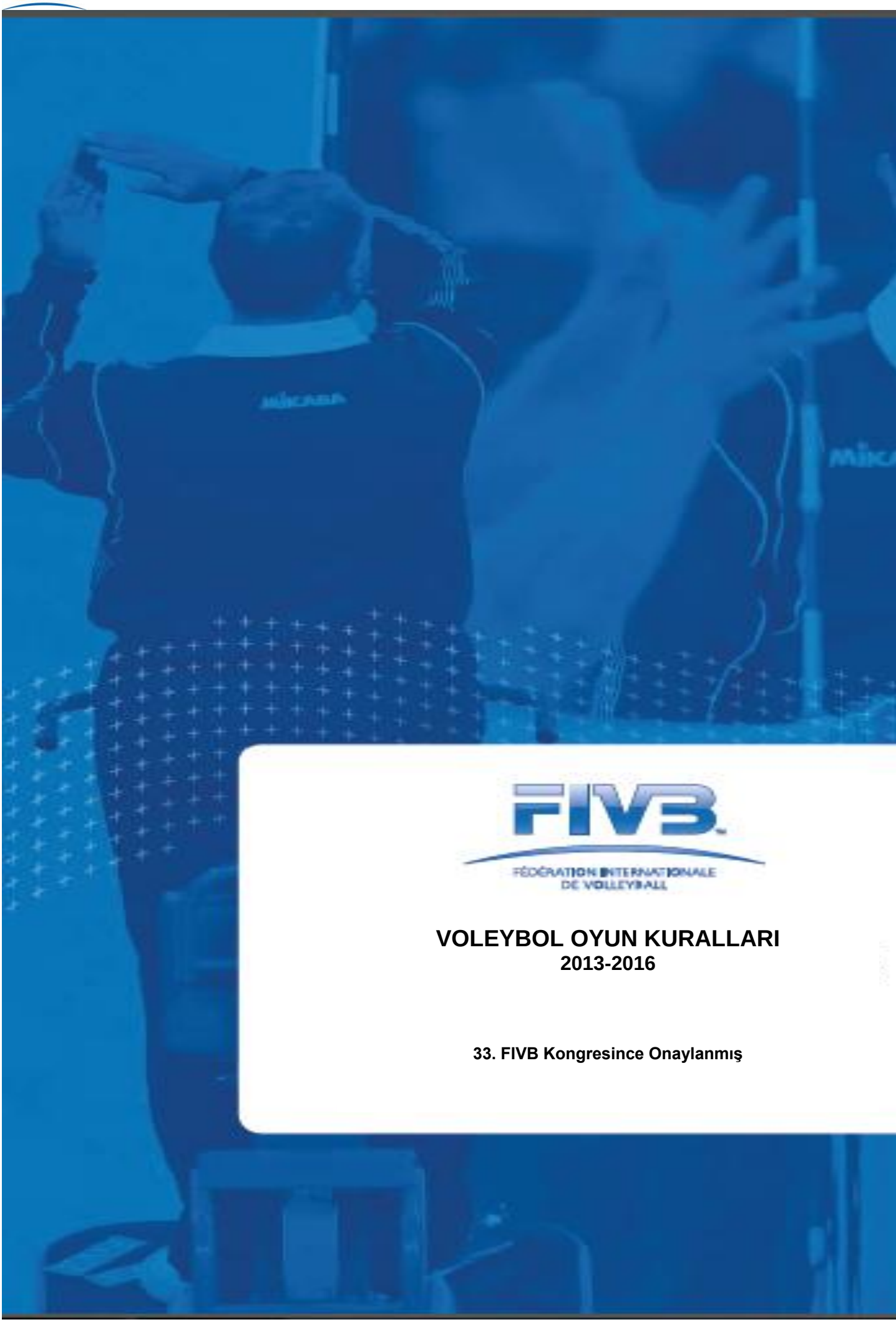

VOLEYBOL OYUN KURALLARI
2013-2016

33. FIVB Kongresince Onaylanmış

İÇİNDEKİLER

OYUNUN ÖZELLİKLERİ

FASIL I
KURALLARIN FELSEFESİ VE HAKEMLİK

FASIL II
KISIM I
OYUN

Bölüm 1 : TESİSLER VE DONATIM

1. Oyun Sahası
1.1 Ölçüler
1.2 Oyun sahasının yüzeyi
1.3 Oyun alanındaki çizgiler
1.4 Bölgeler ve sahalar
1.5 Isı
1.6 Aydınlatma

2. File ve Direkler
2.1 Filenin yüksekliği
2.2 Filenin Yapısı
2.3 Yan bantlar
2.4 Antenler
2.5 Direkler
2.6 İlave malzemeler

3. Toplar
3.1 Standartları
3.2 Topların benzerliği
3.3 Üç top sistemi

Bölüm 2 : KATILANLAR

4. Takımlar
4.1 Takımın oluşumu
4.2 Takımın yerleşimi
4.3 Malzemeler
4.4 Malzemenin değiştirilmesi
4.5 Yasaklanmış eşyalar

5. Takım Liderleri
5.1 Kaptan
5.2 Koç
5.3 Koç yardımcısı / yardımcıları

Bölüm 3 : OYUN DÜZENİ

6. Bir sayı almak, bir set ve maç kazanmak
6.1 Bir sayı almak
6.2 Bir set kazanmak
6.3 Maçı kazanmak
6.4 Maçta hazır bulunmama ve eksik takım

7. Oyunun Yapısı
7.1 Kura atışı
7.2 Resmi ısınma devresi
7.3 Takımın başlangıç dizilişi
7.4 Pozisyonlar
7.5 Pozisyon hatası
7.6 Dönüş
7.7 Dönüş hatası

Bölüm 4 : OYUN HAREKETLERİ

8. Oyunun Seyri
8.1 Oyundaki top
8.2 Oyun dışı top
8.3 "DAHİL" top
8.4 "HARİÇ" top

9. Topla Oynama
9.1 Takım vuruşları
9.2 Vuruşun özellikleri
9.3 Topla oynama hataları

10. Filedeki Top
10.1 Fileyi geçen top
10.2 Fileye temas eden top
10.3 Filenin içindeki top

11. Filedeki Oyuncu
11.1 Filenin diğer tarafına uzanma
11.2 Filenin altından geçme
11.3 File ile temas
11.4 Oyuncuların filedeki hataları

12. Servis
12.1 Bir setteki ilk servis
12.2 Servis sırası
12.3 Servis atma izni
12.4 Servisin atılması
12.5 Perdeleme
12.6 Servis atışı esnasında yapılan hatalar
12.7 Servis vuruşu esnasında ve sonrasında yapılan hatalar, pozisyon hataları

13. Hücum Vuruşu
13.1 Hücum vuruşunun özellikleri
13.2 Hücum vuruşundaki kısıtlamalar
13.3 Hücum vuruşu hataları

14. Blok
14.1 Blok yapma
14.2 Blok teması
14.3 Rakibin oyun boşluğundaki topa blok yapma
14.4 Blok ve takım vuruşları
14.5 Servise blok yapma
14.6 Blok yapma hataları

Bölüm 5 : DURAKLAMALAR, FASILALAR ve GECİKTİRMELER

15. Duraklamalar
15.1 Kurallara uygun oyun duraklamalarının sayısı
15.2 Duraklamaların birbirini takip etmesi
15.3 Kurallara uygun oyun duraklaması talepleri
15.4 Molalar ve teknik molalar
15.5 Oyuncu değişikliği
15.6 Oyuncu değişikliğinin sayısal sınırlaması
15.7 İstisnai oyuncu değişikliği
15.8 Oyundan çıkarma veya diskalifiye durumunda oyuncu değişikliği
15.9 Kurallara uygun olmayan değişiklik
15.10 Oyuncu değişikliği işlemi
15.11 Kurallara uygun olmayan oyun duraklaması talepleri

16. Oyunu Geciktirmeler
16.1 Oyunu geciktirme türleri
16.2 Oyunu geciktirme cezaları

17. İstisnai Oyun Duraklamaları
17.1 Sakatlanma / Hastalanma
17.2 Oyuna harici müdahale
17.3 Uzun süreli duraklamalar

18. Fasılalar ve Oyun Alanlarının Değişimi
18.1 Fasılalar
18.2 Oyun alanlarının değişimi

Bölüm 6 : LİBERO OYUNCUSU

19. Libero Oyuncusu
19.1 Liberonun belirlenmesi
19.2 Liberonun giyeceği malzeme
19.3 Liberoyu kapsayan hareketler
19.4 Liberonun yeniden belirlenmesi
19.5 Özet

Bölüm 7 : OYUNA KATILANLARIN DAVRANIŞLARI

20. Davranış Koşulları
20.1 Sportmence davranış
20.2 Dürüst sporculuk anlayışı

21. Hatalı Davranış ve Yaptırımları
21.1 Küçük hatalı davranışlar
21.2 Yaptırımlara yol açan hatalı davranışlar
21.3 Ceza tablosu
21.4 Hatalı davranış cezalarının uygulanması
21.5 Set öncesi ve setler arasındaki hatalı davranışlar
21.6 Hatalı davranışların özeti ve kullanılan kartlar

FASIL II
KISIM II

HAKEMLER, SORUMLULUKLARI VE RESMİ EL İŞARETLERİ

Bölüm 8 : HAKEMLER

22. Hakem Grubu ve Yönetim Usulleri
22.1 Oluşum
22.2 Yönetim Usulleri

23. Baş Hakem
23.1 Duruş yeri
23.2 Yetkileri
23.3 Sorumlulukları

24. Yardımcı Hakem
24.1 Duruş yeri
24.2 Yetkileri
24.3 Sorumlulukları

25. Yazı Hakemi
25.1 Duruş yeri
25.2 Sorumlulukları

26. Skor Hakemi
26.1 Duruş yeri
26.2 Sorumlulukları

27. Çizgi Hakemleri
27.1 Duruş yeri
27.2 Sorumlulukları

28. Resmi İşaretler
28.1 Hakemlerin el işaretleri
28.2 Çizgi hakemlerinin bayrak işaretleri

FASIL II
KISIM III

ŞEKİLLER

D1a Müsabaka / Kontrol Sahası
D1b Oyun sahası
D2 Oyun alanı
D3 Filenin yapısı
D4 Oyuncuların pozisyonları
D5a File dikey düzleminden rakibin oyun alanına geçen top
D5b File dikey düzleminden rakibin serbest bölgesine geçen top
D6 Grup perdelemesi
D7 Tamamlanmış blok
D8 Geri hat oyuncusunun hücumu
D9 Yaptırım tabloları
D10 Hakem grubu ve yardımcılarının duruş yerleri
D11 Hakemlerin resmi el işaretleri
D12 Çizgi hakemlerinin resmi bayrak işaretleri

FASIL III

TANIMLAR

OYUNUN ÖZELLİKLERİ

Voleybol, file ile ikiye bölünmüş bir oyun alanı üzerinde iki takım tarafından oynanan bir spordur. Oyunun çok yönlülüğünün herkese sunulabilmesi amacıyla özel durumlar için farklı uyarlamalar bulunmaktadır.

Oyunun amacı, topu filenin üzerinden göndererek rakip takımın oyun alanında yere değmesini sağlamak ve rakip takımında aynı amaca ulaşmasını önlemektir. Takımların rakip alana gönderirken topa üç kez vurma hakkı vardır (blok teması dışında).

Top oyuna servis ile sokulur, servisi atan oyuncu topu filenin üzerinden rakip alana gönderir. ralli, topun oyun alanına değmesi, harice gitmesi veya bir takımın hata yapmasına kadar devam eder.

Voleybolda bir ralli kazanan takım bir sayı alır (Ralli Sayı Sistemi). Servisi karşılayan takım rallii kazandığında bir sayı ve servis kullanma hakkı kazanır ve oyuncuları saat yönünde bir pozisyon dönerler.

KURALLARIN FELSEFESİ VE HAKEMLİK

GİRİŞ

Voleybol dünyadaki en başarılı, en popüler ve en eğlenceli spor dallarından biridir. Hızlıdır, heyecanlıdır ve hareketleri aniden coşturucu ve heyecan vericidir. Bununla beraber voleybol birbirine bağlı çok önemli birçok unsurdan oluşur ve bunların mükemmel etkileşimi voleybolu ralli oyunları arasında çok özel bir yere getirmektedir.

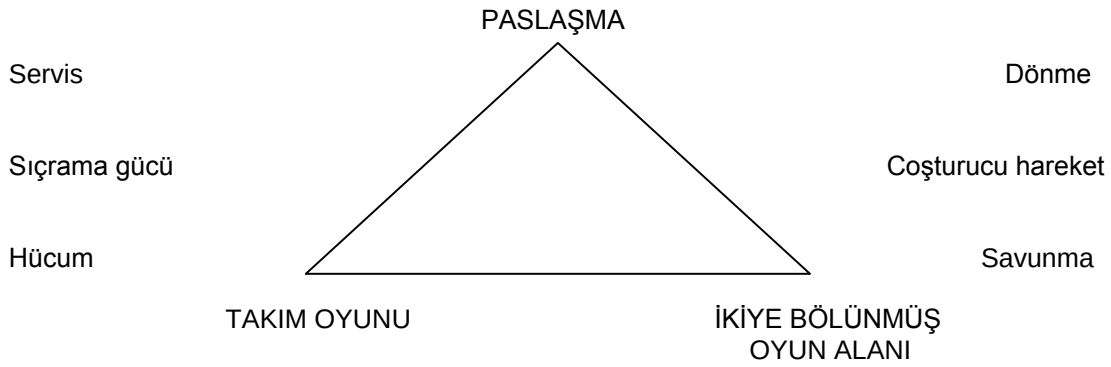

FIVB son yıllarda bu oyunu daha izlenebilir bir hale getirmek için oldukça önemli bir yol katetmiştir.

Bu metin genel voleybol kitlesi olan oyuncular, koçlar, hakemler, seyirciler ve yorumcular için aşağıdaki sebeplerden dolayı yazılmıştır.

- Kuralların bilinmesi, oyunun kalitesini arttırır. Koçlar daha iyi takım çalışmaları ve taktikler üretir, oyuncularında yeteneklerini tam olarak göstermelerine olanak sağlar.
- Kurallar arasındaki ilişkileri bilmek, hakemlerin daha doğru karar vermesini sağlar.

Bu giriş yazısı, başarılı bir hakemlik için gereken temel özellikleri tanımlamayı açıklamadan önce, voleybolun bir rekabet sporu olması üzerine odaklanmıştır.

VOLEYBOL REKABET SPORUDUR

Yarışma, ortaya çıkmamış potansiyel güçlerle bağlantı kurar. En iyi yetenek, gayret, yaratıcılık ve estetiğin gösterilmesini sağlar. Kurallar tüm bu özelliklerin ortaya konmasına olanak sağlayacak biçimde oluşturulmuştur. Birkaç istisnayla, voleybol, tüm oyunculara hem file önünde (hücum) ve hem de oyun alanının gerisinde (savunma veya servis) oynama hakkı verir.

Oyunun yaratıcısı William Morgan, yıllar geçse de voleybolun kendine özgü önemli unsurlarını kaybetmediğini kabul etmektedir. Bunlardan bazıları diğer file/top/raket oyunlarıyla aynıdır ;

- servis
- dönüş (servis atma hakkı kazanılınca)
- hücum
- savunma

Voleybol fileli oyunlar arasında eşsiz bir yere sahiptir. Bunda topun sürekli havada kalması ve topu geri göndermeden önce, takım oyuncularının kendi aralarında paslaşmasına izin vermesi etkilidir.

Özel defans oyuncusu olan liberonun amacı ralliyi mümkün olduğunca uzatarak daha uzun süreli bir oyun sağlamaktır. Servis kuralında yapılan değişiklikler, servis atışını, topu basit anlamda oyuna sokma kavramından çıkarmış ve bir hücum silahı haline getirmiştir.

Dönüş kavramı; bütün oyuncuların yer değiştirmelerine izin vermek amacıyla konulmuştur. Oyuncu pozisyonları hakkındaki kurallar takımlara esneklik sağlama ve taktiklerde farklı gelişmeler yaratmaya izin vermelidir.

Yarışmacılar bu temel bilgileri tekniklerini, taktiklerini ve güçlerini yarıştırmak için kullanırlar. Bunlar aynı zamanda oyunculara izleyici ve taraftarları etkilemeleri için hareket serbestliği sağlar.

Voleybolun imajı gün geçtikçe artmaktadır. Oyun gelişirken hiçbir şüphe yok ki iyiye, güçlüye ve hızlıya doğru gelişecektir.

BU ÇERÇEVEDE HAKEM

İyi yönetimin özünde yatan kavram, tarafsızlık ve tutarlılıktır.

- Tüm katılanlara tarafsız davranmalı,
- Seyirciler tarafından da tarafsız görünmeli,

Bu istekler güvenilirliğin en büyük unsurudur. Hakemin güvenilirliği oyuncuların oyundan zevk almasını sağlar:

- Kararları doğru olmalı,
- Kuralın neden yazıldığını anlamalı,
- Etkili bir organizatör olmalıdır,
- Oyunun akışı içinde rekabete izin vermeli ve kararlı bir yönetim göstermeli,
- Eğitimci olarak, kuralları uygulayarak haksızlığı cezalandırmalı veya kaba davranışı uyarmalı,
- Oyunu geliştirmek amacıyla, oyun içinde yapılan görülmeğe değer hareketlerin ön plana çıkmasına ve en iyi oyuncularında yapabildikleri en iyi hareketleri yapmasına izin vererek seyircilerin iyi vakit geçirmelerine katkıda bulunmalı,

Sonuç olarak söyleyebiliriz ki; iyi bir hakem, kuralları, oyunu tüm ilgili taraflar için tatmin edici bir rekabet haline getirmek için kullanacaktır.

Buraya kadar okuyanlar, bundan sonra gelen oyun kurallarına büyük bir oyunun gelişmesinin bugünkü durumu olarak bakabilir. Aynı zamanda daha önce gelen birkaç paragrafın spor içindeki konumunuzda sizin için aynı ölçüde öneme sahip olabileceğini aklınızdan çıkarmayınız.

Sizde katkı yapın !
Top havada kalsın !

FASIL II

KISIM I

OYUN

Bkz.

BÖLÜM 1
TESİSLER VE DONATIM

1. OYUN SAHASI

Oyun sahası, oyun alanı ve serbest bölgeyi kapsar. Bu saha dikdörtgen ve simetrik olmalıdır. — 1.1, Ş.1a, Ş.1b.

1.1 ÖLÇÜLER — Ş.2

Oyun alanı, 18x9 m ölçülerinde bir dikdörtgendir ve her yönde en az 3 m genişliğinde olan bir serbest bölge ile çevrilmiştir.

Oyun sahasının üzerinde bulunan serbest oyun boşluğu, her türlü engelden arındırılmış olmalıdır. Serbest oyun boşluğu, oyun sahası yüzeyinden ölçüldüğünde en az 7 m yüksekliğinde olmalıdır.

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında serbest bölge yan çizgilerden ölçüldüğünde en az 5 m ve dip çizgilerden ölçüldüğünde en az 8 m genişliğinde olmalıdır. Serbest oyun boşluğu ise oyun sahası yüzeyinden ölçüldüğünde en az 12.5 m yüksekliğinde olmalıdır.

1.2 OYUN SAHASININ YÜZEYİ

1.2.1 Sahanın yüzeyi düz, yatay ve yeknesak olmalıdır. Oyuncular için sakatlanmaya yol açacak herhangi bir tehlike teşkil etmemelidir. Pürüzlü ve kaygan yüzeylerde oynanması yasaktır.

FIVB Dünya ve Resmi Müsabakalarında sadece tahta veya sentetik bir yüzeyin kullanılmasına izin verilir. Bu yüzey daha önce FIVB tarafından onaylanmış olmalıdır.

1.2.2 Kapalı salonlarda oyun alanının yüzeyi açık renkte olmalıdır.

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında çizgilerin beyaz renkte olması gerekir, serbest bölge çizgileri renkleri de birbirlerinden farklı olmalıdır. — 1.1, 1.3

1.2.3 Açık hava sahalarında drenaj amacıyla her metre için 5 mm lik bir eğime müsaade edilir. Saha çizgilerinin sert bir maddeden oluşturulması yasaktır. — 1.3

1.3 OYUN ALANININ ÜZERİNDEKİ ÇİZGİLER — Ş.2

1.3.1 Bütün çizgiler 5 cm genişliğindedir. Çizgiler, zeminin ve diğer çizgilerin renklerinden farklı ve açık renkte olmalıdır. — 1.2.2

1.3.2 Sınır çizgileri

İki yan ve iki dip çizgi oyun alanını belirler. Yan ve dip çizgilerin her ikisi de oyun alanının boyutlarına dahil olarak çizilir. — 1.1

1.3.3 Orta çizgi

Orta çizginin tam ortası oyun alanını 9x9 m boyutlarında iki eşit alana böler ; bununla beraber orta çizgi kalınlığının, bütünüyle, her iki oyun alanının da sınırları içerisinde olduğu kabul edilir. Bu çizgi filenin altından iki yan çizgi arasında uzanır. — Ş. 2

1.3.4 Hücum çizgisi

Her oyun alanında, arka kenarı, orta çizginin tam ortasından 3 m geride çizilmiş bir hücum çizgisi, ön bölgeyi belirler. 1.3.3, 1.4.1

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında, hücum çizgisi, yan çizgilerden itibaren, 15 cm boyunda ve 5 cm genişliğindeki beş kısa çizginin 20 cm aralıklarla çizilmesiyle her bir taraftan toplam 1,75 m kesik çizgiyle uzatılır. Koç sınır çizgisi (hücum çizgisinin uzantısından başlayarak, yan çizgiye 1,75 m mesafede ve ona paralel olarak, oyun alanı dip çizgisine kadar kesik çizgi şeklinde uzanır) 15 cm boyundaki kısa çizgilerin 20 cm aralıklarla çizilmesiyle oluşturulmuş olup, bu çizgi koçun çalışma sahasının sınırlarını belirler. Ş. 2

1.4 BÖLGELER VE SAHALAR Ş.1b, Ş.2

1.4.1 Ön bölge 19.3.1.4, 23.3.2.3e, Ş.2

Her oyun alanında ön bölge orta çizginin tam ortası ve hücum çizgisinin arka kenarıyla sınırlıdır. 1.3.3, 1.3.4 19.3.1.4, 23.3.2.3e

Ön bölgenin yan çizgiler dışında serbest bölgenin sonuna kadar uzandığı varsayılır. 1.1, 1.3.2

1.4.2 Servis bölgesi

Servis bölgesi, her bir dip çizginin gerisinde 9 m genişliğindeki alandır.

Bu bölgenin yan sınırları, dip çizgilerden 20 cm geriye, yan çizgilerin uzantısı olarak çizilen 15 cm uzunluğunda iki kısa çizgiyle belirlenir. Her iki kısa çizgi de servis bölgesinin genişliğine dahildir. 1.3.2, Ş.1b

Servis bölgesinin derinliği serbest bölgenin sonuna kadar devam eder. 1.1

1.4.3 Oyuncu değiştirme bölgesi

Oyuncu değiştirme bölgesi, her iki hücum çizgisinin yazı hakemi masasına kadar olan uzantısı ile sınırlıdır. 1.3.4, 15.6.1, Ş.1b

1.4.4 Libero Değişim Bölgesi

Libero değişim bölgesi, serbest bölgenin, takım sıraları tarafındaki bir bölümü olup, hücum çizgisi uzantısından dip çizgiye kadar olan alanla sınırlandırılmıştır. 19.3.2.7, Ş.1b

1.4.5 Isınma sahası

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında ısınma sahaları yaklaşık 3x3 m boyutlarında, serbest bölgenin dışında ve oturma sıralarının bulunduğu taraftaki köşelerde yer alır. 24.2.5, Ş.1a, Ş.1b

1.4.6 Ceza sahası

Yaklaşık 1x1 m boyutlarında olan ve 2 sandalye bulundurulan bir ceza sahası, her bir dip çizgi uzantısının dışında olacak şekilde, kontrol sahası içinde yer alır. Bu sahalar 5 cm genişliğinde kırmızı bir çizgiyle sınırlandırılabilirler. 21.3.2.1 Ş.1a, Ş.1b

1.5 ISI

En düşük ısı 10° C nin (50° F) altında olmamalıdır.

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında maksimum ısı 25° C den (77° F) daha yüksek ve minimum ısı 16° C den (61° F) daha düşük olmamalıdır.

1.6 AYDINLATMA

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında aydınlatma, oyun sahası yüzeyinden 1 m yükseklikte ölçülmek şartıyla, 1000 ile 1500 lux arasında olmalıdır. 1

2. FİLE VE DİREKLER Ş.3

2.1 FİLENİN YÜKSEKLİĞİ

2.1.1 File, düşey olarak orta çizginin üstünde yer alır ve erkekler için 2.43 m, bayanlar için 2.24 m yüksekliğindedir. 1.3.3

2.1.2 Filenin yüksekliği oyun alanının ortasından ölçülür. Filenin iki kenar yüksekliği de tam olarak aynı olmalı ve buradaki yükseklik, kuralda belirtilen yüksekliği 2 cm den fazla geçmemelidir. 1.1, 1.3.2, 2.1.1

2.2 FİLENİN YAPISI

File, 1 m genişliğinde, 9.50 ila 10 m uzunluğundadır (yan bantların her bir yanındaki 25 ila 50 cm dahil) ve 10 cm lik karelerden oluşan siyah iplerden yapılmıştır. Ş. 3

Filenin üst kısmında 7 cm genişliğinde, iki kat beyaz çadır bezinden yapılmış yatay bir bant file boyunca dikilmiştir. Bandın her iki ucunda onu direklere bağlayan ve gergin durmasını sağlayan bir ipin geçtiği bir delik bulunur.

Bandın içinden geçen elastiki kablo fileyi direklere bağlar ve üst kısmının gergin durmasını sağlar.

Filenin alt kısmında üst banda benzer, 5 cm genişliğinde, içinden ip geçirilmiş başka bir yatay bant vardır. Bu ip fileyi direklere bağlar ve alt kısmının gergin durmasını sağlar.

2.3 YAN BANTLAR

İki adet beyaz bant, her iki yan çizginin üzerinde yer alacak şekilde fileye düşey olarak bağlanır. 1.3.2, Ş.3

Yan bantlar 5 cm genişliğinde ve 1 m uzunluğunda olup filenin bir parçası olarak kabul edilirler.

2.4 ANTENLER

Anten, 1.80 m uzunluğunda ve 10 mm çapında, fiberglas veya benzeri bir maddeden yapılmış esnek bir çubuktur.

Her yan bandın dış tarafına bir anten bağlanır. Antenler karşılıklı olarak filenin ters yönlerine yerleştirilirler. 2.3, Ş.3

Antenlerin her birinin 80 cm lik üst kısımları filenin üzerinde devam eder ve bu kısımlar zıt renklerle, tercihen kırmızı ve beyaz renkte 10 cm lik şeritler halinde işaretlenir.

Antenler filenin bir parçası sayılır ve geçiş boşluğunun yan sınırlarını belirler. 10.1.1, Ş.3 , Ş.5a, Ş5b

2.5 DİREKLER

Bkz.

2.5.1 Filenin bağlandığı direkler, yan çizgilerden dışarıya doğru 0.50 m ile 1.00 m uzaklığa yerleştirilirler. Direkler 2.55 m yüksekliğinde ve tercihen ayarlanabilir olmalıdır. Ş.3

Tüm FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında fileyi taşıyan direkler, yan çizgilerden dışarıya doğru 1 m. uzaklığa yerleştirilirler.

2.5.2 Direkler düzgün ve yuvarlak olup, zemine tel kullanılmadan tutturulurlar. Tehlikeli ve engelleyici unsurlar taşımamalıdırlar.

2.6 İLAVE MALZEMELER

Bütün ilave malzemeler FIVB yönetmelikleriyle belirlenir.

3. TOPLAR

3.1 STANDARTLAR

Top, içinde lastik veya benzeri bir maddeden bir kesenin bulunduğu esnek deri ya da sentetik deriden yapılmış ve küresel olmalıdır.

Tek bir açık renk ya da renk kombinasyonu kullanılabilir.

Uluslararası Resmi müsabakalarda kullanılan topların sentetik deri maddesi ve renk kombinasyonları FIVB standartlarına uymalıdır.

Çevresi 65-67 cm ve ağırlığı 260-280 gr dır.

İç basıncı 0.30 - 0.325 kg/cm² dir (4.26 ila 4.61 psi) (294.3 ila 318.82 mbar veya hPa).

3.2 TOPLARIN BENZERLİĞİ

Bir müsabakada kullanılan tüm toplar çevre uzunluğu, ağırlık, basınç, cins ve renk olarak aynı özellikte olmalıdır. 3.1

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarının yanında Ulusal ya da Lig Şampiyonalarının da, FIVB tarafından aksi kabul edilmedikçe, FIVB onaylı toplarla oynanması gerekir.

3.3 ÜÇ TOP SİSTEMİ

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında üç top kullanılmalıdır. Bu durumda birer tane serbest bölgenin her bir köşesinde, birer tane de baş ve yardımcı hakemlerin arkasında olmak üzere altı top toplayıcı bulunur. Ş.10

BÖLÜM 2
KATILANLAR

Bkz.

4. TAKIMLAR

4.1 TAKIMIN OLUŞUMU

4.1.1 Bir maç için bir takım en fazla 12 oyuncu ile birlikte; aşağıda belirtilen antrenör ve tıp görevlilerinden oluşur. — 4.1.1, 5.2, 5.3

Antrenör kadrosu: 1 koç, maksimum 2 yardımcı koç,
Tıbbi kadrosu: 1 takım terapisti, 1 tıp doktoru

Sadece yazı cetveline isimleri yazılı olan takım mensupları müsabaka ve kontrol sahasına girebilir, resmi ısınma ve maça iştirak edebilirler.

FIVB Dünya ve Resmi Müsabakalarında tıp doktoru ve terapist, FIVB tarafından önceden yetki verilmiş olmalıdır.

4.1.2 Libero dışındaki oyunculardan biri müsabaka cetvelinde takım kaptanı olarak belirtilmelidir. — 5.1, 19.1.3

4.1.3 Sadece müsabaka cetveline kayıtlı oyuncular oyun alanına girebilirler ve maçta oynayabilirler. Koç ve takım kaptanı müsabaka cetvelini imzaladıktan sonra (elektronik müsabaka cetveli için takım listeleri) kayıtlı oyuncular değiştirilemezler. — 1, 4.1.1, 5.1.1, 5.2.2

4.2 TAKIMIN YERLEŞİMİ

4.2.1 Oyunda olmayan oyuncular takımın oturma sıralarında oturmalı veya kendi ısınma sahalarında bulunmalıdırlar. Koç ve takımın diğer mensupları da takımın oturma sıralarında oturmakla birlikte buradan geçici olarak ayrılabilirler. — 1.4.5, 5.2.3 7.3.3

Takımların oturma sıraları yazı hakemi masasının yan taraflarında ve serbest bölgenin dışında yer alır. — Ş.1a , Ş.1b

4.2.2 Maç esnasında sadece takım mensuplarının takımlarının sırasında oturmalarına ve resmi ısınma devresine katılmalarına müsaade edilir. — 4.1.1, 7.2

4.2.3 Oyunda olmayan oyuncular topsuz olarak aşağıdaki gibi ısınabilirler :

4.2.3.1 Oyun esnasında : ısınma sahalarında, — 1.4.5, 8.1 Ş.1a, Ş.1b

4.2.3.2 Molalarda ve teknik molalarda: kendi oyun alanlarının arkasındaki serbest bölgede. — 1.3.3, 15.4

4.2.4 Oyuncular set aralarında kendi serbest bölgeleri içinde top kullanarak ısınabilirler. — 18.1

4.3 MALZEMELER

Bir oyuncunun malzemeleri forma, şort, çorap (tektip) ve spor ayakkabısından oluşur.

4.3.1 Bir takımın forma, şort ve çoraplarının rengi ve tasarımının tektip olması gerekir *(Libero hariç).* Kıyafetler temiz olmalıdır. — 4.1, 19.2

4.3.2 Ayakkabılar, hafif ve esnek, tabanları ise lastik ya da karışımlı malzemeden ve topuksuz olmalıdır.

4.3.3 Oyuncuların formaları 1'den 20' ye kadar numaralandırılmış olmalıdır. — 4.3.3.2

4.3.3.1 Numaralar formanın ön ve arkasında ortada bulunmalıdır. Numaraların renk ve parlaklığı formaların renk ve parlaklığına zıt olmalıdır.

4.3.3.2	Numaraların yüksekliği göğüste en az 15 cm, sırtta en az 20 cm olmalıdır. Numara bandının genişliği ise en az 2 cm olmalıdır.	
4.3.4	Takım kaptanının formasında, göğüs numarasının altında 8 x 2 cm lik bir şerit olmalıdır.	5.1
4.3.5	Diğer oyunculardan farklı renkte olan (libero oyuncuları haricinde) ve/veya kurallara uygun numarası bulunmayan formaların giyilmesi yasaktır.	19.2
4.4	**MALZEMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ**	
	Baş hakem bir veya daha fazla oyuncuya şu konularda izin verebilir :	23
4.4.1	Çıplak ayakla oynamak,	
4.4.2	Set aralarında veya oyuncu değişikliğinden sonra ıslak veya hasarlı kıyafetleri, renk, dizayn ve numarası aynı olmak şartıyla yenileriyle değiştirmek,	4.3, 15.5
4.4.3	Soğuk havalarda bütün takım için (Liberolar hariç) aynı renk ve dizayna sahip ve kural 4.3.3'e uygun numaralanmış olması şartıyla eşofmanla oynamak.	4.1.1, 19.2
4.5	**YASAKLANMIŞ EŞYALAR**	
4.5.1	Oyuncuların sakatlanmasına sebep olabilecek veya onlara suni bir avantaj sağlayacak şeylerin kullanılması yasaklanmıştır.	
4.5.2	Oyuncular riski kendisine ait olmak kaydıyla gözlük ve lens takabilirler.	
5.	**TAKIM LİDERLERİ**	
	Her iki takım kaptanı ve koç kendi takım mensuplarının davranış ve disiplininden sorumludur.	20
	Liberolar takım kaptanı olamaz.	
5.1	**KAPTAN**	
5.1.1	MAÇ ÖNCESİ takım kaptanı müsabaka cetvelini imzalar ve kurada takımını temsil eder.	7.1, 25.2.1.1
5.1.2	MAÇ ESNASINDA ve oyun alanında olduğu sürece, takım kaptanı oyundaki kaptandır. Takım kaptanı oyunda olmadığı zaman koç veya takım kaptanı oyun alanındaki oyunculardan libero dışındaki bir oyuncuyu oyundaki kaptan rolünü üstlenmek üzere tayin eder. Bu oyundaki kaptan, değiştirilene, takım kaptanı oyuna dönene veya set bitene kadar takım kaptanının sorumluluklarını üstlenir.	15.2.1
	Topun oyun dışı olduğu zamanlarda sadece oyundaki kaptan hakemlerle konuşma hakkına sahiptir.	8.2
5.1.2.1	Kuralların uygulanması ve yorumu hakkında açıklama ister ve aynı zamanda takım arkadaşlarının istek veya sorularını da iletir. Eğer oyundaki kaptan baş hakemin açıklamalarını kabullenmezse, bu karara itiraz edebilir ve derhal baş hakeme maçın sonunda müsabaka cetveline resmi bir itiraz kaydettirme hakkını saklı tuttuğunu belirtir.	23.2.4
5.1.2.2	Aşağıdaki konularda istekte bulunmaya yetkilidir :	
	a) Malzemenin bir kısmının veya tamamının değiştirilmesi,	4.3, 4.4.2
	b) Takımların pozisyonlarının tetkiki	7.4, 7.6
	c) Zemin, file ve top, vs. kontrolü,	1.2, 2, 3

5.1.2.3	Koç takımın başında olmadığı zaman mola ve oyuncu değişikliği talebinde bulunur.	15.3.1, 5.4.1, 15.5.2
5.1.3	MAÇ SONUNDA takım kaptanı :	6.3
5.1.3.1	Hakemlere teşekkür eder ve sonucu tasdik etmek için müsabaka cetvelini imzalar,	25.2.3.3
5.1.3.2	Baş hakeme zamanında bildirilmiş olması halinde, hakemin kuralları uygulaması veya yorumlaması ile ilgili resmi bir itirazı teyit edip müsabaka cetveline kaydedebilir.	5.1.2.1, 25.2.3.2
5.2	**KOÇ**	
5.2.1	Koç, maç süresince takımının oyununu oyun alanının dışından yönlendirir. Başlangıç pozisyonlarını, oyuncu değişikliklerini belirler ve molaları alır. Bu görevlerde temas kuracağı yetkili yardımcı hakemdir.	1.1, 7.3.2, 15.4.1, 15.5.2
5.2.2	MAÇTAN ÖNCE koç kendi oyuncularının isim ve numaralarını müsabaka cetveline kaydeder veya bunları kontrol eder ve daha sonra müsabaka cetvelini imzalar.	4.1, 19.1.3 25.2.1.1
5.2.3	MAÇ ESNASINDA koç:	
5.2.3.1	Her setten önce pozisyon kağıdını düzgün bir şekilde doldurarak imzalar ve yardımcı hakeme veya yazı hakemine verir,	7.3.2, 7.4, 7.6
5.2.3.2	Takımının sırasında, yazı hakemine en yakın yerde oturur; ancak yerini terk edebilir,	4.2
5.2.3.3	Mola ve oyuncu değişikliği taleplerinde bulunur,	15.4, 15.5
5.2.3.4	Diğer takım mensupları gibi oyun alanındaki oyunculara direktif verebilir. Koç bu direktifleri maçı engellemeden ya da geciktirmeden, takımının oturma sıralarının önünde, hücum çizgisinin uzantısından ısınma sahasına kadar olan serbest bölgede ayakta durarak veya yürüyerek verebilir.	1.3.4, 1.4.5, Ş2
	FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında koç, görev ve sorumluluklarını koç sınır çizgisinin gerisinden yerine getirmelidir.	Ş.1a, Ş.1b, 2
5.3	**YARDIMCI KOÇ**	
5.3.1	Asistan koç, takımın oturma sırasında oturur, ancak maça müdahale etme hakkına sahip değildir.	
5.3.2	Koç, yaptırımda dahil olmak üzere, herhangi bir nedenle takımın başından ayrılmak zorunda kalırsa, fakat oyuncu olarak oyun alanında olması dışında, bir asistan koç, koçun olmadığı süreçte oyundaki kaptanın isteği ve baş hakemin teyidiyle koçun görevlerini üstlenir.	5.1.2, 5.2

BÖLÜM 3
OYUN DÜZENİ

6. BİR SAYI ALMAK, BİR SET VE MAÇ KAZANMAK

6.1 BİR SAYI ALMAK

6.1.1 Sayı

Bir takım aşağıdaki durumlarda sayı alır:

6.1.1.1	Topu başarıyla rakibin oyun alanında zemine temas ettirdiğinde,	8.3, 10.1.1
6.1.1.2	Rakip takım bir hata yaptığında,	6.1.2,
6.1.1.3	Rakip takım bir ihtar ile cezalandırıldığında,	16.2.3, 21.3.1

6.1.2 Hata

Bir takım, kurallara aykırı bir oyun hareketi yaparak (veya bu kuralları başka bir şekilde ihlal ederek) hata yapar. Hakemler hataları değerlendirir ve kurallara uygun olarak sonuçlarını belirlerler.

6.1.2.1	Eğer art arda iki veya daha fazla hata yapılırsa, sadece ilk yapılan hata esas alınır,	
6.1.2.2	Eğer iki ya da daha fazla hata rakipler tarafından aynı anda yapılırsa, bu bir çift hata olarak değerlendirilir ve ralli tekrarlattırılır.	6.1.2, Ş.11 (23)

6.1.3	Ralli ve tamamlanmış ralli Servis atan oyuncunun servis vuruşundan başlayarak, topun oyun dışı olduğu ana kadar oluşan oyun hareketleri dizisi, bir **ralli** dir. **Tamamlanmış ralli**, bir sayı kazanılmasıyla sonuçlanan oyun hareketleri dizisidir.	8.1, 8.2
6.1.3.1	Eğer servis atan takım bir ralliyi kazanırsa, bir sayı alır ve servis atmaya devam eder,	
6.1.3.2	Eğer servis karşılayan takım bir ralliyi kazanırsa, bir sayı alır ve servis atma hakkını da kullanmalıdır.	

6.2 BİR SETİ KAZANMAK

Ş.11 (9)

Bir set (netice, 5'inci set hariç) en az 2 sayı farkla ilk önce 25 sayıya ulaşan takım tarafından kazanılır. Sayılarda 24-24'lük eşitlik olması halinde oyun iki sayılık farka ulaşılana kadar (26-24, 27-25, ...) devam eder.

6.3.2

6.3 MAÇI KAZANMAK

Ş.11 (9)

6.3.1	Maç, üç seti alan takım tarafından kazanılır.	6.2
6.3.2	Setlerde 2-2'lik eşitlik olması halinde, netice seti (5'inci) en az 2 sayı farka ulaşmak şartıyla 15 sayı üzerinden oynanır.	7.1

6.4 MAÇTA HAZIR BULUNMAMA VE EKSİK TAKIM

6.4.1	Eğer bir takım sahaya davet edildikten sonra oynamayı reddederse, maçta hazır bulunmadığı ilan edilir ve setleri 25-0, maçı da 3-0'lık sonuçla kaybeder.	6.2, 6.3

		Bkz
6.4.2	Geçerli bir sebep göstermeksizin zamanında oyun alanında bulunmayan bir takımın da maçta hazır bulunmadığı ilan edilir ve Kural 6.4.1'deki gibi işlem görür.	
6.4.3	Set veya maç için EKSİK ilan edilen takım, seti veya maçı kaybeder. Rakip takıma seti kazanması için gerekli olan sayılar ya da sayılar ve setler verilir. Eksik takım sayılarını ve setlerini korur.	
7.	**OYUNUN YAPISI**	
7.1	**KURA ATIŞI**	
	Müsabakadan önce baş hakem birinci sette takımların oyun alanlarını ve ilk servisi atacak takımı belirlemek için kura atışı yapar.	12.1.1
	Eğer netice seti oynanacaksa, yeni bir kura atışı yapılır.	6.3.2
7.1.1	Kura atışı, iki takım kaptanının huzurunda atılır.	5.1
7.1.2	Kura atışını kazananın seçenekleri:	
	YA	
7.1.2.1	Servis atma veya karşılama hakkı	12.1.1
	VEYA	
7.1.2.2	Oyun alanının seçimi.	
	Kurayı kaybeden kalan seçeneği alır.	
7.2	**RESMİ ISINMA DEVRESİ**	
7.2.1	Maç öncesinde takımlar başka bir sahada ısınma olanağı bulmuşlarsa her iki takım birlikte 6 dakika, bulamamışlarsa filede 10 dakika ısınma yapma hakkına sahiptirler.	
7.2.2	Eğer takım kaptanları birbiri ardına ayrı ayrı filede resmi ısınma yapmayı talep ederlerse, her bir takımın 3' er veya 5' er dakika filede ısınma yapmalarına izin verilir.	7.2.1
7.2.3	Takımların birbiri ardına ayrı ayrı filede resmi ısınma yapacak olmaları durumunda ilk servisi atacak olan takım, filede ilk ısınmayı yapar.	7.1.2.1, 7.2.2
7.3	**TAKIMIN BAŞLANGIÇ DİZİLİŞİ**	
7.3.1	Her takımın oyunda daima altı oyuncusu olmalıdır.	6.4.3
	Takımın başlangıç dizilişi, oyuncuların dönüş sırasını belirler. Bu sıra set boyunca korunmalıdır.	7.6
7.3.2	Her setin başlamasından önce koç kendi takımının başlangıç dizilişini diziliş kâğıdında göstermelidir. Diziliş kâğıdı düzgün bir şekilde doldurulup imzalanarak yardımcı hakeme veya yazı hakemine verilir.	5.2.3.1, 24.3.1, 25.2.1.2
7.3.3	Bir setin başlangıç dizilişinde yer almayan oyuncular, o set için yedek oyuncular dır (Liberolar hariç)	7.3.2, 15.5,
7.3.4	Diziliş kâğıdının yardımcı hakem veya yazı hakemine teslim edilmesinden sonra dizilişte, kurallara uygun oyuncu değişikliğinin dışında değişiklik yapılmasına izin verilmez.	15.2.2 , 15.5

7.3.5	Oyuncuların oyun alanındaki yerleri ile diziliş kağıdı arasında çelişki olması halinde aşağıdaki işlemler yapılır;	24.3.1
7.3.5.1	Set başlamadan önce oyuncuların oyun alanındaki yerleriyle diziliş kağıdı arasında çelişki görüldüğünde, oyuncuların pozisyonları diziliş kağıdında belirtilen dizilişe uygun olarak düzeltilir. Bu durumda bir ceza verilmez.	7.3.2
7.3.5.2	Set başlamadan önce, oyun alanında diziliş kâğıdına yazılmamış bir oyuncu varsa, bu oyuncu diziliş kâğıdına göre değiştirilmelidir. Bu durumda ceza verilmez.	7.3.2
7.3.5.3	Bununla birlikte eğer koç diziliş kâğıdına yazılmamış oyuncuyu(ları) oyun alanında tutmak isterse, oyuncu değişikliği el işaretini kullanarak kurallara uygun oyuncu değişikliği talep etmeli ve değişiklik yazı cetveline işlenmelidir.. Eğer oyun alanındaki oyuncuların pozisyonları ile diziliş kâğıdı arasındaki çelişki oyun (set) başladıktan sonra tespit edilirse, hata yapan takımın dizilişi doğru pozisyonlara getirilir. Hatanın, başlangıcından belirlendiği ana kadar takımın kazandığı tüm sayılar iptal edilir. Rakip takımın sayıları ise aynen geçerli kalır ve ilaveten, rakip takım bir sayı alır ve servis atma hakkını elde eder.	15.2.2, Ş11
7.3.5.4	Yazı cetvelindeki takım listesinde yazılı olmayan bir oyuncu, oyun alanında bulunuyorsa; rakip takımın sayıları ise aynen kalır. Buna ek olarak rakip bir sayı kazanır ve servis atma hakkını elde eder. Hata yapan takımın, kayıtlı olmayan oyuncusun oyun alanına girdiği andan itibaren kazandığı tüm sayılar ve/veya setler (gerekirse 0:25,) iptal edilir. Hata yapan takım, diziliş kağıdını yeniler, oyun alanına listede kayıtlı olan bir oyuncuyu gönderir. Bu oyuncunun pozisyonu, listede olmayan oyuncunun yeridir.	6.1.2, 7.3.2
7.4	**POZİSYONLAR**	Ş.4
	Servis atan oyuncu tarafından topa vurulduğu anda her takım kendi oyun alanında dönüş sırasına göre pozisyon almalıdır (servis atan oyuncu hariç).	7.6.1, 8.1, 12.4
7.4.1	Oyuncuların pozisyonları aşağıdaki gibi numaralandırılmıştır:	
7.4.1.1	Filenin önünde bulunan üç oyuncu ön hat oyuncusudur ve 4 (ön-sol), 3 (ön-orta), 2 (ön-sağ) numaralı pozisyonlarda dururlar.	
7.4.1.2	Diğer üç oyuncu geri hat oyuncusudur ve 5 (geri-sol), 6 (geri -orta), 1 (geri-sağ) numaralı pozisyonlarda dururlar.	
7.4.2	Oyuncular arasındaki pozisyon bağlantıları;	
7.4.2.1	Her geri hat oyuncusu, kendisiyle ilgili ön hat oyuncusuna göre orta çizginin daha gerisinde yer almalıdır.	
7.4.2.2	Ön hat ve geri hat oyuncuları, *Kural 7.4.1*'de belirtilen sıraya göre birbirlerinin yanında durmalıdırlar.	
7.4.3	Oyuncuların pozisyonları, yere temas eden ayaklarının pozisyonlarına göre ve aşağıda belirtilen şekilde tespit ve kontrol edilir.	Ş.4
7.4.3.1	Her ön hat oyuncusunun ayağının en azından bir kısmı, orta çizgiye kendisiyle ilgili geri hat oyuncusunun ayaklarından daha yakın olmalıdır.	1.3.3
7.4.3.2	Sağ (sol) tarafta bulunan her oyuncunun ayağının en azından bir kısmı sağ (sol) taraftaki yan çizgiye kendi sırasında ortada bulunan oyuncunun ayaklarından daha yakın olmalıdır.	1.3.2
7.4.4	Servis vuruşundan sonra**,** oyuncular her tarafa hareket edebilir ve kendi oyun alanlarında veya serbest bölgede herhangi bir pozisyon alabilirler.	

7.5	**POZİSYON HATASI**	Ş.4, Ş.11 (13)
7.5.1	Eğer servis atan oyuncu tarafından topa vurulduğu anda herhangi bir oyuncu doğru pozisyonda değilse, takımı pozisyon hatası yapar. Bu durum kurallara uygun olmayan bir oyuncu değişikliği ile oyun alanına girmiş bir oyuncu için de geçerlidir.	7.3, 7.4, 15.9
7.5.2	Servis atan oyuncu topa vurduğu anda servis hatası yaparsa, bu hata pozisyon hatasından önce gelir.	12.4, 12.7.1
7.5.3	Eğer topa vurulduktan sonra bir servis hatası olursa, değerlendirilecek olan pozisyon hatasıdır.	12.7.2
7.5.4	Bir pozisyon hatası aşağıdaki sonuçları doğurur:	
7.5.4.1	Hata yapan takım, rakip takıma bir sayı verilerek cezalandırılır ve servis atma hakkı da rakip takıma geçer,	6.1.3
7.5.4.2	Oyuncuların pozisyonları düzeltilir.	7.3, 7.4
7.6	**DÖNÜŞ**	
7.6.1	Dönüş sırası takımın başlangıç dizilişiyle belirlenir ve set boyunca servis sırası ve oyuncuların pozisyonları bu diziliş sırasına göre kontrol edilir.	7.3.1, 7.4.1 , 12.2
7.6.2	Servisi karşılayan takım servis atma hakkını kazandığı zaman bu takımın oyuncuları saat yelkovanı yönünde bir pozisyon dönerler: 2 no' lu pozisyondaki oyuncu servis atmak için 1 no' lu pozisyona gider, 1 no' lu pozisyondaki oyuncu 6 no' lu pozisyona geçer, vs…	12.2.2.2
7.7	**DÖNÜŞ HATASI**	Ş.11 (13)
7.7.1	Bir dönüş hatası, SERVİS dönüş sırasına göre atılmadığı zaman yapılır. Bu durum aşağıdaki sonuçları doğurur:	7.6.1 , 12
7.7.1.1	Hata yapan takım, rakip takıma bir sayı verilerek cezalandırılır ve servis atma hakkı da rakip takıma geçer,	6.1.3
7.7.1.2	Oyuncuların dönüş sırası düzeltilir.	7.6.1
7.7.2	Buna ilave olarak yazı hakemi hatanın başlangıç anını tam olarak belirlemeli ve sonrasında takımın hatalı durumda kazandığı sayılar iptal edilmelidir. Rakip takımın kazandığı sayılar geçerli kalır.	25.2.2.2
	Eğer hatanın yapıldığı an tespit edilemiyorsa, kazanılmış sayılar iptal edilmez ve hata yapan takım sadece rakibe bir sayı verilerek cezalandırılır ve servis atma hakkı da rakip takıma geçer.	6.1.3

Bkz.

BÖLÜM 4
OYUN HAREKETLERİ

8. OYUNUN SEYRİ

8.1 OYUNDAKİ TOP

Başhakemin servis atışına izin veren düdüğü çalmasından sonra servis için topa vurulduğu andan itibaren top oyundadır. — 12, 12.3

8.2 OYUN DIŞI TOP

Top, hakemlerden biri tarafından belirlenen bir hata için düdük çalındığı anda; hata olmadığı zaman ise, düdük çalındığı anda oyun dışıdır.

8.3 DAHİL TOP — Ş.11 (14), Ş.12 (1)

Top, sınır çizgileri de dahil olmak üzere, oyun alanı içinde yere değdiği zaman dahildir. — 1.1, 1.3.2

8.4 HARİÇ TOP — Ş.11 (15)

Top şu koşullarda "hariçtir" :

8.4.1 Topun zemine temas eden kısmı oyun alanının sınırlarını belirleyen çizgilerin tamamen dışındaysa, — 1.3.2, Ş.11 (15), Ş.12 (2)

8.4.2 Top oyun alanı dışında bir cisme, tavana veya oyun dışındaki bir kişiye değerse, — Ş.11 (15), Ş.12 (4)

8.4.3 Top antenlere, kablolara ve direklere veya filenin yan bantlar dışındaki kısmına değerse, — 2.3, Ş.3, Ş.5a, Ş.11 (15), Ş.12 (4)

8.4.4 Kural 10.1.2'de belirtilen durum hariç, file dikey düzlemini geçiş boşluğunun kısmen veya tamamen dışından geçerse, — 2.3, Ş.5a, Ş.5b, Ş.11 (15), Ş.12 (4)

8.4.5 Topun tamamı filenin altından rakip oyun boşluğuna geçerse. — 23.3.2.3f, Ş.5a, Ş.11 (22)

9. TOPLA OYNAMA

Her takım kendi oyun sahası ve oyun boşluğunda oynamalıdır *(Kural 10.1.2 hariç).* Bununla beraber top serbest bölgenin dışından da geri çevrilebilir.

9.1 TAKIM VURUŞLARI

Oyundaki bir oyuncunun top ile yaptığı her temas, bir vuruştur. — 14.4.1

Bir takım topu geri göndermek için üç vuruş (blok temasına ilaveten) yapma hakkına sahiptir. Eğer daha fazla vuruş yapılırsa, takım DÖRT VURUŞ hatası yapmış olur.

9.1.1	BİRBİRİNİ TAKİP EDEN TEMASLAR	
	Bir oyuncu art arda iki defa topa vuramaz (Kural 9.2.3, 14.2 ve 14.4.2 hariç)	9.2.3, 14.2, 14.4.2
9.1.2	AYNI ANDA YAPILAN TEMASLAR	
	İki veya üç oyuncu topa aynı anda dokunabilir.	
9.1.2.1	İki (üç) takım arkadaşı topa aynı anda dokunduğu zaman, bu iki (üç) vuruş olarak değerlendirilir (blok hariç). İki (üç) takım arkadaşı topa uzanır, fakat sadece içlerinden biri topa temas ederse, bu bir vuruş olarak sayılır. Oyuncuların çarpışması, bir hata teşkil etmez.	
9.1.2.2	İki rakip oyuncu, file üzerindeki topa aynı anda temas etmişler ve top oyunda kalmışsa, top oyun sahasında kalan takımın tekrar üç vuruş yapma hakkı vardır. Böyle bir top “hariç top” olursa bu karşı taraftaki takım için bir hatadır.	
9.1.2.3	Rakip oyuncuların, file üzerindeki bir topa, aynı anda yaptıkları vuruşlarda, oyuncuların top ile temas süresinin uzaması durumunda oyun devam eder. (Tutulmuş top değildir)	9.1.2.2
9.1.3	YARDIMLI VURUŞLAR	
	Oyun sahası içinde bir oyuncunun topa vurmak için takım arkadaşından, herhangi bir yapıdan veya cisimden destek almasına izin verilmez.	1.
	Bununla beraber hata yapmak üzere olan bir oyuncu (fileye dokunmak veya orta çizgiyi geçmek, vs. gibi) takım arkadaşı tarafından durdurulabilir veya geri çekilebilir.	1.3.3, 11.4.4
9.2	**VURUŞUN ÖZELLİKLERİ**	
9.2.1	Top vücudun herhangi bir kısmına temas edebilir.	
9.2.2	Top tutulmamalı ve/veya fırlatılmamalıdır. Top herhangi bir doğrultuda gidebilir.	9.3.3
9.2.3	Temasların aynı anda olması şartıyla, top vücudun çeşitli yerlerine dokunabilir.	.
	İstisnalar:	
9.2.3.1	Tek bir hareket esnasında olması kaydıyla, bir veya daha fazla blok oyuncusu blokta topa art arda dokunabilir.	14.1.1, 14.2
9.2.3.2	Takımın birinci vuruşunda, temasların tek bir hareket esnasında olması kaydıyla, top vücudun çeşitli yerlerine art arda dokunabilir.	9.1, 14.4.1
9.3	**TOPLA OYNAMA HATALARI**	
9.3.1	DÖRT VURUŞ: Bir takımın geri göndermeden önce topa dört defa vurmasıdır.	9.1, Ş.11 (18)
9.3.2	YARDIMLI VURUŞ: Bir oyuncunun topa vurmak için oyun sahası içinde takım arkadaşından, herhangi bir yapıdan veya cisimden destek almasıdır.	9.1.3
9.3.3	TUTULMUŞ TOP: Top, vuruştan sonra sekmezse, tutulmuş ve/veya fırlatılmıştır.	9.2.2, Ş.11 (16)
9.3.4	ÇİFT VURUŞ: Bir oyuncunun topa art arda iki defa vurması veya topun vücudunun çeşitli yerlerine art arda temas etmesidir.	9.2.3 Ş.11 (17)

10. FİLEDEKİ TOP

10.1 FİLEYİ GEÇEN TOP

10.1.1	Rakip sahaya gönderilen top filenin üzerinden, geçiş boşluğu içinden gitmelidir. Geçiş boşluğu file dikey düzleminin bir parçasıdır ve aşağıdakilerle sınırlıdır:	2.4, 10.2, Ş.5a
10.1.1.1	Aşağıda filenin üst kısmıyla,	2.2
10.1.1.2	Kenarlarda antenler ve antenlerin varsayılan uzantılarıyla,	2.4
10.1.1.3	Yukarıda tavanla.	
10.1.2	Top, file dikey düzlemini, tamamen ya da kısmen geçiş boşluğu dışından geçerek rakibin serbest bölgesine girdiğinde, takımın vuruş limiti dâhilinde kalmak koşuluyla, geri oynanabilir. Ancak bu esnada topu geri çeviren oyuncu:	9.1, Ş.5b
10.1.2.1	Rakibin oyun alanına temas etmemelidir,	11.2.2
10.1.2.2	Topu file dikey düzleminin aynı tarafından yine tamamen ya da kısmen geçiş boşluğu dışından geçirerek geriye çevirmelidir. Rakip takım böyle bir hareketi engelleyemez.	11.4.4, Ş5b
10.1.3	File alt boşluğundan geçecek şekilde, rakip oyun alanına doğru yönlenen bir top, file düzlemini bütünüyle geçinceye kadar oyundadır.	23.3.2.3f, Ş5a Ş11 (22)

10.2 FİLEYE TEMAS EDEN TOP

	Top fileyi geçerken ona değebilir.	10.1.1

10.3 FİLENİN İÇİNDEKİ TOP

10.3.1	Filenin içine gelen top, takımın üç vuruş limiti içinde geri alınabilir.	9.1
10.3.2	Top filenin iplerini yırtar veya filenin kopmasına neden olursa, ralli iptal edilir ve tekrarlattırılır.	

11. FİLEDEKİ OYUNCU

11.1 FİLENİN DİĞER TARAFINA UZANMA

11.1.1	Blok esnasında bir blokçu, rakibinin hücum vuruşu öncesi veya anındaki oyununu engellememek koşuluyla, rakibin hücum vuruşunu takiben filenin diğer tarafındaki topa dokunabilir.	14.1, 14.3
11.1.2	Hücum vuruşunun kendi oyun boşluğunda yapılmış olması şartıyla, bir oyuncunun, hücum vuruşunu yaptıktan sonra elinin, filenin diğer tarafına geçmesine izin verilir.	

11.2 FİLENİN ALTINDAN GEÇME

11.2.1	Rakibin oyununa müdahale etmemek şartıyla, filenin altından rakibin oyun boşluğuna girilmesine izin verilir.	
11.2.2	Orta çizginin üzerinden rakibin oyun alanına girme:	1.3.3, 11.2.2.1 Ş.11 (22)
11.2.2.1	Ayağın (ayakların) orta çizginin ötesinde rakibin oyun alanına temas etmesine, karşıya geçen ayağın (ayakların) bir kısmının orta çizgiye temas etmesi veya doğrudan orta çizginin üzerinde olması şartıyla izin verilir.	1.3.3, D11 (22)

11.2.2.2	Rakibin oyununu etkilememek şartıyla, vücudun, ayakların üst kısmında kalan herhangi bir yerinin rakip oyun alanına temas etmesine izin verilir.	1.3.3, 11.2.2.1 D11 (22)
11.2.3	Bir oyuncu, top oyun dışı olduktan sonra, rakibinin oyun alanına girebilir.	8.2
11.2.4	Rakiplerin oyununa müdahale etmemek şartıyla, oyuncular rakiplerinin serbest bölgesine girebilirler.	
11.3	**FİLE İLE TEMAS**	
11.3.1	Bir oyuncunun fileye teması, eğer oyunu etkilemediyse hata değildir.	11.4.4 24.3.2.3c 24.3.2.3, Ş.3
11.3.2	Oyuncular, oyunu etkilememek şartıyla direklere, iplere veya filenin antenler dışında kalan kısmıda dahil olmak üzere herhangi bir cisme temas edebilirler.	Ş.3
11.3.3	Top, filenin içine takılır ve bu nedenle file rakibe temas ederse, bu hata olarak kabul edilmez.	
11.4	**OYUNCULARIN FİLEDEKİ HATALARI**	
11.4.1	Bir oyuncu rakibinin hücum vuruşunun öncesinde veya esnasında rakibinin oyun boşluğundaki topa veya rakibine dokunursa,	11.1.1 Ş.11 (20)
11.4.2	Bir oyuncu, filenin altından rakibin oyun boşluğuna girerken, rakibin oyununu etkilerse,	11.2.1
11.4.3	Bir oyuncunun ayağının (ayaklarının tamamı), rakibinin oyun alanına girerse.	11.2.2.2 Ş.11 (22)
11.4.4	Bir oyuncu daha birçok hatalarının yanında aşağıdaki hareketlerden herhangi birini yaparsa, rakibin oyununu etkilemiş olur ; - Topla oynama hareketi sürecinde, filenin üst bandına veya antenin file üstündeki 80 cm lik kısmına temas ederse, - Topla oynama anında fileden destek alırsa, - Fileye temas ederek rakibe karşı, kendine bir avantaj yaratırsa, - Rakip oyuncunun kurallara uygun topla oynama teşebbüsünü engelleyici hareketler yaparsa,	11.3.1 Ş.11 (19)
12.	**SERVİS**	
	Servis, topun servis bölgesinde bulunan geri hattın sağındaki oyuncu tarafından oyuna sokulması hareketidir.	1.4.2, 8.1, 12.4.1
12.1	**BİR SETTEKİ İLK SERVİS**	
12.1.1	Birinci set ile netice setinin (5. set) ilk servisi kura atışıyla belirlenen takım tarafından atılır.	6.3.2, 7.1
12.1.2	Diğer setler bir önceki sette ilk servisi kullanmamış olan takımın servisi ile başlatılacaktır.	
12.2	**SERVİS SIRASI**	
12.2.1	Oyuncular diziliş kâğıdına kaydedilen servis sırasını takip etmek zorundadır.	7.3.1, 7.3.2
12.2.2	Bir setteki ilk servisten sonra servis kullanacak oyuncu şu şekilde belirlenir:	12.1
12.2.2.1	Servis kullanan takım ralliyi kazandığında daha önce servis kullanan oyuncu (veya yerine geçen oyuncu) tekrar servis kullanır.	6.1.3, 15.5

12.2.2.2	Servis karşılayan takım ralliyi kazandığında servis kullanma hakkını da kazanır ve servisi kullanmadan önce bir pozisyon döner. Ön sağ pozisyondan geri sağ pozisyona gelen oyuncu servis kullanacaktır.	6.1.3, 7.6.2
12.3	**SERVİS ATMA İZNİ**	
	Başhakem her iki takımında oynamaya hazır olduğunu ve servis kullanacak oyuncunun topa sahip bulunduğunu kontrol ettikten sonra servisin kullanılmasına müsaade eder.	12 Ş.11 (1)
12.4	**SERVİSİN ATILMASI**	Ş.11 (10)
12.4.1	Topa, havaya atıldıktan ya da el (ler) den bırakıldıktan sonra tek el veya kolun herhangi bir kısmıyla vurulmalıdır.	
12.4.2	Topun sadece bir kez havaya atılmasına veya elden bırakılmasına izin verilir. Topun yerde sektirilmesine veya elde hareket ettirilmesine izin edilir.	
12.4.3	Servis kullanan oyuncu, servis vuruşu anında veya sıçrayarak kullanılan bir servis için sıçradığında, ne oyun alanına (dip çizgi dahil) ne de servis bölgesi dışındaki zemine temas etmemelidir. Bu oyuncu servis vuruşundan sonra servis bölgesinin dışına veya oyun alanının içine basabilir veya düşebilir.	1.4.2, 27.2.1.4 Ş.12 (4) Ş.12 (22)
12.4.4	Servis kullanacak oyuncu, başhakemin servis için çaldığı düdüğü takip eden 8 saniye içinde topa vurmalıdır.	12.3 Ş.11 (11)
12.4.5	Başhakemin düdüğünden önce kullanılan servis iptal edilir ve tekrarlattırılır.	12.3
12.5	**PERDELEME**	Ş.11 (12)
12.5.1	Servis kullanan takımın oyuncuları kişisel veya grup perdelemesi yaparak rakiplerinin servis atan oyuncuyu ve topun geliş yönünü görmelerini engellememelidirler.	12.5.2
12.5.2	Servis kullanan takımın bir ya da bir grup oyuncusu, servis kullanıldığı sırada kollarını sallar, sıçrar veya her iki yöne hareket ederek servis atan oyuncuyu ve topun geliş yönünü gizlemek için grup halinde dururlarsa, perdeleme yapmış olur.	12.4, Ş.6
12.6	**SERVİS ATIŞI ESNASINDA YAPILAN HATALAR**	
12.6.1	Servis atışı hataları:	
	Aşağıdaki hatalar, rakip takım pozisyon hatası yapıyor olsa bile bir servis değişikliğine yol açar. Servis atan oyuncu:	12.2.2.2 12.7.1
12.6.1.1	Servis sırasını ihlal ederse,	12.2
12.6.1.2	Servis atışını kurallara uygun şekilde yapmazsa.	12.4

12.6.2	Servis vuruşundan sonra yapılan hatalar:	
	Topa kurallara uygun şekilde vurulduktan sonra (bir oyuncunun pozisyon hatası yapmaması kaydıyla) aşağıda gösterilen hallerde servis hatalı kabul edilir. Eğer top :	12.4, 12.7.2
12.6.2.1	Top, servis kullanan takımın oyuncularından birine değer veya file dikey düzlemini geçiş boşluğunun tamamen içinden geçmezse,	8.4.4, 8.4.5, 10.1.1 Ş.11 (19)
12.6.2.2	Oyun alanının dışına giderse,	8.4, Ş.11 (15)
12.6.2.3	Bir perdelemenin üzerinden geçerse.	12.5, Ş.11(12)
12.7	**SERVİS VURUŞU ESNASINDA VE SONRASINDA YAPILAN HATALAR, POZİSYON HATALARI**	
12.7.1	Eğer servis kullanan oyuncu servis vuruşu anında bir hata yaparsa (kurallara uygun olmayan servis atışı, hatalı dönüş sırası vs.) ve rakip takımda da aynı anda bir pozisyon hatası varsa, bu durumda ilk önce servis hatası cezalandırılır.	7.5.1, 7.5.2, 12.6.1
12.7.2	Buna karşılık eğer servis kurallara uygun şekilde kullanılmış, fakat servis atışından sonra bir hata meydana gelmişse (topun hariçe gitmesi ya da bir perdelemenin üstünden gitmesi, vs.), pozisyon hatası öncelik kazanır ve cezalandırılır.	7.5.3 12.6.2
13.	**HÜCUM VURUŞU**	
13.1	**HÜCUM VURUŞUNUN ÖZELLİKLERİ**	12, 14.1.1
13.1.1	Servis ve blok hariç olmak üzere, topu rakip takıma yönelten bütün vuruşlar hücum vuruşu olarak değerlendirilir.	
13.1.2	Hücum vuruşu esnasında topa net bir şekilde vurulur ve tutulmaz veya fırlatılmazsa, tip (plase) yapmaya izin verilir.	9.2.2
13.1.3	Topun tamamı file dikey düzlemini geçtiği veya top bir rakip oyuncuya temas ettiği anda hücum vuruşu tamamlanmış olur.	
13.2	**HÜCUM VURUŞUNDAKİ KISITLAMALAR**	
13.2.1	Bir ön hat oyuncusu, topla temasın kendi oyun boşluğu dahilinde yapılması kaydıyla, herhangi bir yükseklikte hücum vuruşunu tamamlayabilir *(Kural 13.2.4 ve 13.3.6 hariç).*	7.4.1.1
13.2.2	Bir geri hat oyuncusu top herhangi bir yükseklikteyken ön bölgenin gerisinden, hücum vuruşunu tamamlayabilir,	1.4.1, 7.4.1.2 19.3.1.2, Ş.8
13.2.2.1	Bir geri hat oyuncusu sıçradığı anda ayağı (ayakları) hücum çizgisine değmemeli veya çizgiyi geçmemelidir.	1.3.4
13.2.2.2	Vuruştan sonra oyuncu ön bölgeye düşebilir.	1.4.1
13.2.3	Eğer temas anında topun bir kısmı file üst kenar seviyesinin altında ise, bir geri hat oyuncusu da ön bölgeden hücum vuruşunu tamamlayabilir.	1.4.1, 7.4.1.2, Ş.8
13.2.4	Top ön bölgede ve file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken hiçbir oyuncunun rakibin servisine hücum vuruşu tamamlamasına izin verilmez.	1.4.1

13.3 HÜCUM VURUŞU HATALARI

13.3.1	Bir oyuncu rakip takımın oyun boşluğu içindeki topa vurursa,	13.2.1 Ş.11 (20)
13.3.2	Bir oyuncu topu harice vurursa,	8.4, Ş.11 (15)
13.3.3	Vuruş anında top file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken, bir geri hat oyuncusu ön bölgeden hücum vuruşunu tamamlarsa,	1.4.1, 7.4.1.2 13.2.3, Ş.11 (21)
13.3.4	Top ön bölgede ve file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken bir oyuncu rakibinin servisine hücum vuruşunu tamamlarsa,	1.4.1, 13.2.4 Ş.11 (21)
13.3.5	Vuruş anında top file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken, Libero bir hücum vuruşunu tamamlarsa,	19.3.1.2 23.3.2.3d Ş.11 (21)
13.3.6	Bir oyuncu, kendi ön bölgesinde bulunan liberonun parmak pasından gelen topa file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken, bir hücum vuruşunu tamamlarsa.	1.4.1, 19.3.1.4 23.3.2.3e Ş.11 (21)

14. BLOK

14.1 BLOK YAPMA

14.1.1	Blok, fileye yakın olan oyuncuların rakipten gelen topu durdurmak için file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzanarak yaptıkları hareket olup, blokçunun topla temas ettiği yüksekliğin önemi yoktur. Sadece ön hat oyuncularının bloğu tamamlamasına izin verilir, ancak topla temas edildiği anda, vücudun herhangi bir kısmının file üst kenar seviyesinin üzerinde olması gerekir.	7.4.1.1
14.1.2	Blok Teşebbüsü Blok teşebbüsü, topa dokunmadan yapılan blok hareketidir.	
14.1.3	Tamamlanmış Blok Blokçunun topa değdiği anda blok tamamlanır.	Ş. 7
14.1.4	Kollektif Blok Kollektif blok birbirine yakın iki veya üç oyuncu tarafından yapılır ve bu oyunculardan biri topa değdiğinde blok tamamlanır.	

14.2 BLOK TEMASI

	Top temaslarının bir hareket esnasında yapılmış olması kaydıyla, bir veya daha fazla blokçu topa birbiri ardına (çabuk ve devamlı) temas edebilir.	9.1.1 , 9.2.3

14.3 RAKİBİN OYUN BOŞLUĞUNDAKİ TOPA BLOK YAPMA

	Blok esnasında, rakip oyuncunun oyununa müdahale etmemek kaydıyla, bir oyuncu ellerini ve kollarını filenin ötesine geçirebilir. Ancak rakip bir hücum vuruşu yapıncaya kadar filenin ötesinde topa dokunulmasına izin edilmez.	13.1.1

14.4	**BLOK VE TAKIM VURUŞLARI**	
14.4.1	Blok teması takımın vuruş haklarından biri olarak sayılmaz. Sonuçta, blok temasından sonra bir takımın topu geri göndermek üzere üç vuruş hakkı daha vardır.	9.1, 14.4.2
14.4.2	Bloktan sonraki ilk vuruş, blok esnasında topa dokunan da dahil olmak üzere, herhangi bir oyuncu tarafından yapılabilir.	14.4.1
14.5	**SERVİSE BLOK YAPMA**	
	Rakibin servisine blok yapmak yasaktır.	
14.6	**BLOK YAPMA HATALARI**	Ş.11 (12)
14.6.1	Blokçu rakibinin hücum vuruşundan önce veya aynı anda rakibin oyun boşluğundaki topa değerse,	14.3
14.6.2	Bir geri hat oyuncusu veya Libero bir bloğu tamamlar veya tamamlanmış bir bloğa katılırsa,	14.1, 14.5, 19.3.1.3
14.6.3	Rakibin servisine blok yapılırsa,	14.5, Ş.11(12)
14.6.4	Top bloktan harice gönderilirse,	8.4
14.6.5	Anten dışından rakibin oyun boşluğundaki topa blok yapılırsa,	
14.6.6	Libero oyuncusu ferdi ya da kollektif blok teşebbüsünde bulunursa.	14.1.1 19.3.1.3

BÖLÜM 5
DURAKLAMALAR, FASILALAR VE GECİKTİRMELER

15.	**KURALLARA UYGUN OYUN DURAKLAMALARI**	
	Ralli duraklaması, tamamlanmış bir ralli ile başhakemin bir sonraki servis düdüğü arasındaki zamandır. Kurallara uygun oyun duraklamaları, MOLALAR ve OYUNCU DEĞİŞİKLİKLERİ' dir.	6.1.3, 8.1, 8.2, 15.4, 15.5, 24.2.6
15.1	**KURALLARA UYGUN DURAKLAMALARIN SAYISI**	
	Her takımın her sette en fazla iki mola ve altı oyuncu değişikliği talep etme hakkı vardır.	6.2, 15.4, 15.5
15.2	**DURAKLAMALARIN BİRBİRİNİ TAKİP ETMESİ**	
15.2.1	Takımlardan birinin talep ettiği bir veya iki mola ile bir oyuncu değişikliği aynı duraklama içerisinde birbirini takip edebilir.	15.4, 15.5
15.2.2	Bununla birlikte bir takımın aynı oyun duraklaması içinde birbirini takip eden oyuncu değişikliği taleplerine izin verilmez. Takım talep ederse, aynı oyun duraklaması esnasında iki veya daha fazla oyuncu değiştirebilir.	15.5, 15.6.1
15.2.3	Aynı takımın iki ayrı oyuncu değişikliği talebi arasında, tamamlanmış bir ralli olmalıdır.	6.1.3, 15.5

15.3 KURALLARA UYGUN OYUN DURAKLAMASI TALEPLERİ

15.3.1 Kurallara uygun oyun duraklamaları koç tarafından veya koç takımın başında olmadığı zamanlarda oyundaki kaptan tarafından talep edilir. Sadece onlar talep edebilir. — 5.1.2, 5.2 , 5.3.2 , 15

15.3.2 Bir setin başlangıcından önce oyuncu değişikliğine izin verilir ve bu değişiklik o sete ait kurallara uygun oyuncu değişikliği olarak kaydedilmelidir. — 7.3.4

15.4 MOLALAR VE TEKNİK MOLALAR

15.4.1 Mola talebi, top oyun dışı olduğunda ve servis düdüğünden önce; ilgili el işareti gösterilerek yapılır. Talep edilen tüm molalar 30 saniye sürer. — 6.1.3, 8.2, 12.3, Ş.11(4)

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında mola talep etmek için zile basmak ve sonrasında el işareti yapmak zorunludur. — Ş.11(4)

15.4.2 **FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında ilk 4 sette (1 - 4) maçı önde götüren takım 8 ve 16'ncı sayılara ulaştığında 60'ar saniyelik iki ek "Teknik Mola" otomatik olarak uygulanır.** — 26.2.2.3

15.4.3 **Netice setinde (5'inci) "Teknik Mola" yoktur, her takım sadece 30 saniye süreli iki mola talebinde bulunabilir.** — 15.1

15.4.4 **Tüm molalar esnasında, oyundaki oyuncular kendi oturma sıralarının yakınındaki serbest bölgeye gitmek zorundadır.** — D1a

15.5 OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİ — Ş.11 (5)

15.5.1 Oyuncu değişikliği, libero veya liberonun yer değiştirdiği oyuncudan başka bir oyuncunun yazı hakemi tarafından kaydedildikten sonra, o anda oyun alanını terk etmesi gereken bir başka oyuncunun pozisyonuna geçmek için oyuna girme hareketidir. — Ş.11 (5) 15.10, 19.3.2

15.5.2 Oyuncu değişikliği oyundaki bir oyuncunun sakatlanmasından dolayı zorunlu olarak yapılıyorsa, beraberinde koç (veya oyundaki kaptan) oyuncu değişikliğiyle ilgili el işaretini gösterebilir. — 5.1.2.3, 5.2.3.3, 8.2, 12.3, Ş11 (5)

15.6 OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİNİN SAYISAL SINIRLAMASI

15.6.1 Başlangıç dizilişinde yer alan bir oyuncu, bir sette yalnız bir defa oyundan çıkabilir ve bir sette yalnız bir defa sadece diziliş pozisyonunda önceki kendi yerine girebilir. — 7.3.1

15.6.2 Bir yedek oyuncu başlangıç dizilişindeki bir oyuncunun yerine bir sette bir defa girebilir ve sadece aynı başlangıç oyuncusuyla yer değiştirebilir. — 7.3.1

15.7 İSTİSNAİ OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİ

Oyuna devam edemeyecek şekilde sakatlanmış veya hastalanmış bir oyuncu (Libero hariç) kurallara uygun olarak değiştirilmelidir. Bu mümkün değilse, Kural 15.6'da belirtilen sınırlamalar dışında takıma bir İSTİSNAİ değişiklik yapma hakkı tanınır. — 15.6 19.4.3

İstisnai değişiklik, Libero, ikinci libero veya yer değiştirdiği oyuncu dışında, sakatlanma/hastalanma anında oyun alanında olmayan herhangi bir oyuncunun sakatlanan/hastalanan oyuncunun yerine oyuna girmesi demektir. Sakatlanarak/hastalanarak istisnai değişiklikle değiştirilen bir oyuncunun tekrar maça girmesine izin verilmez.

İstisnai değişiklik hiçbir koşulda kurallara uygun oyuncu değişikliği olarak değerlendirilemez ancak müsabaka cetvelindeki set ve maç için toplam değişiklik bölümüne kayıt edilmelidir.

15.8 OYUNDAN ÇIKARMA VEYA DİSKALİFİYE HALİNDE OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİ

OYUNDAN ÇIKARILAN veya DİSKALİFİYE edilen bir oyuncu, hemen kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilmelidir. Bu mümkün değilse, takım EKSİK ilan edilir. — 6.4.3, 7.3.1 15.6, 21.3.2, 21.3.3

15.9 KURALLARA UYGUN OLMAYAN DEĞİŞİKLİK

15.9.1 Oyuncu değişikliği Kural **15.6**'da belirtilen sınırları aşıyorsa *(Kural* 15.7*'deki durum hariç*) veya müsabaka cetvelinde kayıtlı olmayan bir oyuncu oyuna dâhil olmuşsa, bu kurallara uygun olmayan bir değişikliktir

15.9.2 Bir takım kurallara uygun olmayan bir değişiklik yapmış ve oyuna başlanmışsa, sırasıyla aşağıdaki işlemler uygulanacaktır: — 8.1,15.6

15.9.2.1 Takım bir sayı ile cezalandırılır (rakip takıma bir sayı verilir) ve servis atma hakkı rakip takıma geçer, — 6.1.3

15.9.2.2 Değişiklik düzeltilir. Oyuncu değişikliği düzeltilmelidir,

15.9.2.3 Hatanın oluştuğu andan itibaren, hatayı yapan takımın hatalı durumda kazandığı sayılar iptal edilir. Rakip takımın sayıları aynen geçerli kalır.

15.10 OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİ İŞLEMİ

15.10.1 Oyuncu değişikliği oyuncu değiştirme bölgesi içinde yapılmalıdır. — 1.4.3, Ş.1b

15.10.2 Oyuncu değişikliği ancak bu değişikliğin müsabaka cetveline kaydedilmesi ve oyuncuların oyuna giriş-çıkış yapabilmesi için gereken zaman kadar sürecektir. — 15.10, 24.2.6 25.2.2.3

15.10.3a Oyuna girecek oyuncunun(ların), ralli duraklamasında, oynamaya hazır durumda oyuncu değiştirme bölgesine gelmesi, fiili olarak oyuncu değişikliği talebidir. Sakatlanma nedeniyle yapılacak oyuncu değişikliği hariç olmak üzere, koçun oyuncu değişikliği el işaretini yapmasına gerek yoktur.

15.10.3b Eğer oyuncu hazır değilse, oyuncu değişikliği kabul edilmez ve takıma bir geciktirme yaptırımı uygulanır. — 16.2, Ş9

15.10.3c Oyuncu değişikliği talebi, yazı hakemi veya yardımcı hakemden birisinin zili veya düdüğünü çalması ile kabul ve ilan edilir. Değişiklik yardımcı hakemin müsaadesi ile yapılır. — 24.2.6

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında oyuncu değişikliğini kolaylaştırmak için numaralı levhalar kullanılır.

15.10.4 Eğer bir takım birden fazla oyuncu değişikliğini aynı talep esnasında yapmak isterse, oyuna girecek yedek oyuncular aynı anda oyuncu değiştirme bölgesine girmelidirler. Bu durumda oyuncu değişiklikleri bir çift oyuncuyu diğerleri takip edecek şekilde peş peşe yapılmalıdır. Eğer değişikliklerden biri kurallara uygun değilse, kurallara uygun olan(lar) için değişiklik yapılır, kurallara uygun olmayan reddedilir ve geciktirme yaptırımı uygulanır. — 1.4.3, 15.2.2

15.11	**KURALLARA UYGUN OLMAYAN OYUN DURAKLAMASI TALEPLERİ**	
15.11.1	Kurallara uygun olmayan oyun duraklaması talepleri şunlardır:	15
15.11.1.1	Top oyundayken veya servis düdüğü anında veya sonrasında yapılan talep,	12.3
15.11.1.2	Yetkili olmayan bir takım mensubu tarafından yapılan talep,	5.1.2.3, 5.2.3.3
15.11.1.3	Bir takım tarafından aynı duraklama esnasında oyuncu değişikliğinden sonra, oyun başlamadan önce, oyun esnasında bir oyuncunun sakatlanma/hastalanma durumu hariç, aynı takım tarafından yapılacak ikinci bir oyuncu değişikliği talebi,	15.2.2, 15.2.3, 16.1, 25.2.2.6
15.11.1.4	Müsaade edilen mola ve oyuncu değişikliği sayısı bittikten sonra yapılan talep,	15.1
15.11.2	Bir müsabakada oyunu etkilemeyen veya geciktirmeyen kurallara uygun olmayan ilk duraklama talebi başka bir sonuç olmaksızın reddedilmeli ve müsabaka cetveline kayıt edilmelidir.	16.1, 25.2.2.6
15.11.3	Müsabakada, aynı takımın, müteakiben yapacağı kurallara uygun olmayan her bir duraklama talebi geciktirme olarak değerlendirilir. Bir takımın oyuncu değişikliği talebinde, aynı duraklama esnasında birinci oyuncu değişikliğinden sonra oyundaki bir oyuncunun hastalanması veya sakatlanması durumu hariç olmak üzere ikinci bir oyuncu değişikliği talebinde bulunması.	16.1.4
16.	**OYUNU GECİKTİRMELER**	
16.1	**OYUNU GECİKTİRME TÜRLERİ**	
	Bir takımın oyunun yeniden başlamasını engelleyen kurallara uygun olmayan bir hareketi geciktirmedir ve daha birçoklarının yanında aşağıdaki hareketleri kapsar:	
16.1.1	Kurallara uygun duraklamaları geciktirmek,	15.10.2
16.1.2	Oyuna başlama işaretini aldıktan sonra diğer oyun duraklamalarını uzatmak,	15
16.1.3	Kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliği talep etmek,	15.9
16.1.4	Kurallara uygun olmayan duraklama talebini tekrarlamak,	15.11.3
16.1.5	Bir takım mensubunun oyunu geciktirmesi.	
16.2	**OYUNU GECİKTİRME CEZALARI**	Ş.9
16.2.1	"*Geciktirme uyarısı*" ve "*geciktirme ihtarı "* takımı cezalandıran yaptırımlardır.	
16.2.1.1	Geciktirme yaptırımları tüm maç için geçerlidir.	6.3
16.2.1.2	Bütün geciktirme yaptırımları müsabaka cetveline kaydedilir.	25.2.2.6
16.2.2	Bir takım mensubunun maçtaki ilk geciktirmesine "GECİKTİRME UYARISI" yaptırımı uygulanır.	4.1.1, Ş.11 (25)
16.2.3	Aynı takımın herhangi bir mensubunun aynı maçtaki her türlü ikinci ve sonraki geciktirmeleri hata teşkil eder ve bunlara "GECİKTİRME İHTARI " uygulanır. Bu durumda rakip takım bir sayı ve servis rakip hakkı kazanır.	6.1.3 Ş.11 (25)
16.2.4	Set öncesindeki veya iki set arasındaki geciktirme yaptırımları bir sonraki sette uygulanır.	18.1

17. İSTİSNAİ OYUN DURAKLAMALARI

17.1 SAKATLANMA / HASTALANMA — 8.1

17.1.1 Top oyundayken ciddi bir sakatlanma meydana geldiğinde, hakem derhal oyunu durdurmalı ve sağlık ekibinin oyun alanına girmesine izin vermelidir.

Daha sonra ralli tekrarlattırılır. — 6.1.3

17.1.2 Eğer sakatlanmış/hastalanmış bir oyuncu kurallara uygun veya istisnai olarak değiştirilemiyorsa, bu oyuncuya 3 dakikalık bir iyileşme süresi tanınır; ancak o maçta aynı oyuncuya bu hak birden fazla verilmez. — 15.6, 15.7, 24.2.8

Oyuncunun bu süre içinde iyileşmemesi halinde takımı eksik ilan edilir. — 6.4.3, 7.3.1

17.2 OYUNA HARİCİ MÜDAHALE

Oyun esnasında herhangi bir harici müdahale olursa, oyun durdurulur ve ralli tekrarlattırılır. — 6.1.3, Ş11 (23)

17.3 UZUN SÜRELİ DURAKLAMALAR

17.3.1 Eğer beklenmeyen koşullar nedeniyle maç kesilirse, bu takdirde başhakem, organizatör ve varsa Kontrol Komitesi normal koşulların yeniden tesisi için alınacak tedbirleri kararlaştırırlar. — 23.2.3

17.3.2 Toplam 4 saati aşmamak kaydıyla, oyunda bir veya daha fazla duraklama olduğunda: — 17.3.1

17.3.2.1 Eğer maça aynı oyun alanında devam edilecekse, kesilmiş olan set normal olarak aynı sayı, aynı oyuncular (oyundan çıkarılmış veya diskalifiye olan oyuncular hariç) ve aynı pozisyonlarla kaldığı yerden devam etmelidir. Daha önce oynanmış setler sayılarıyla aynen muhafaza edilir. — 1, 7.3

17.3.2.2 Eğer maça başka bir oyun alanında devam edilecekse, yarıda kalmış olan set iptal edilir ve aynı takım mensupları ve aynı başlangıç dizilişiyle (oyundan çıkartılan veya diskalifiye olan oyuncular hariç) yeniden oynatılır ve kayıt edilmiş tüm yaptırımlar korunur. Daha önce oynanmış olan setler sayılarıyla muhafaza edilir. — 7.3, 21.4.1, Ş9

17.3.3 Toplam 4 saati aşan bir veya daha fazla duraklama olduğunda tüm maç yeniden oynatılır.

18. FASILALAR VE OYUN ALANLARININ DEĞİŞİMİ

18.1 FASILALAR

Fasıla, iki set arasındaki süredir. Setler arasındaki her fasıla 3 dk. sürer. — 4.2.4

Bu süre zarfında oyun alanları değiştirilir ve takımların başlangıç pozisyonları müsabaka cetveline kaydedilir. — 7.3.2, 18.2, 25.2.1.2

İkinci ve üçüncü set arasındaki fasıla, organizatörün talebi üzerine yetkili organ tarafından 10 dakikaya kadar uzatılabilir.

18.2	**OYUN ALANLARININ DEĞİŞİMİ**	Ş.11 (3)
18.2.1	Takımlar netice seti hariç her setten sonra oyun alanlarını değiştirirler.	7.1
18.2.2	Netice setinde önde giden takım 8. sayıya ulaştığı zaman takımlar gecikmeksizin oyun alanlarını değiştirirler ve oyuncuların pozisyonları aynı kalır. Eğer önde olan takım 8. sayıya ulaştığı zaman değişim yapılmamışsa, yanlışlık fark edilir edilmez değişim gerçekleştirilir. Değişimin yapıldığı zamanki sayılar aynen kalır.	6.3.2, 7.4.1 25.2.2.5

BÖLÜM 6
LİBERO OYUNCUSU

19. LİBERO OYUNCUSU

19.1 LİBERONUN BELİRLENMESİ

19.1.1	Her takımın, müsabaka cetveline kayıt edilen oyuncu listesinden en fazla iki oyuncusunu özel defans oyuncusu “libero” olarak belirleme hakkı vardır.	4.1.1
19.1.2	Bütün liberolar, maçtan önce, müsabaka cetvelinde liberolar için özel olarak ayrılmış bölümlere kaydedilmelidir.	5.2.2, 25.2.1.1, 26.2.1.1
19.1.3	Oyun alanındaki libero, asıl liberodur. Eğer bir başka libero varsa, takımın ikinci liberosu olacaktır. Oyun alanında sadece bir libero bulunabilir.	

19.2 LİBERONUN GİYECEĞİ MALZEME

4.3

Libero oyuncuları, en azından takımın diğer mensuplarının formalarından zıt renkte bir forma (veya yeniden belirlenen Libero için yelek/üstlük) giymek zorundadır. Libero formalarının mutlaka diğer takım oyuncularından anlaşılır bir biçimde zıt olması gereklidir.

Libero formalarının takımın diğer mensuplarıyla aynı şekilde numaralandırılması gerekir.

FIVB, Dünya ve Resmi Müsabakalarında, yeniden belirlenen liberonun, üzerinde kendi numarası olan, mümkünse orijinal libero ile aynı model ve renkte forma giymesi zorunludur.

19.3 LIBEROYU KAPSAYAN HAREKETLER

19.3.1 Oyun hareketleri

19.3.1.1	Liberonun, herhangi bir geri hat oyuncusunun yerini almasına izin verilir.	7.4.1.2
19.3.1.2	Liberonun görevleri bir geri hat oyuncusu olmakla sınırlandırılmıştır ve eğer temas anında top file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyse, oyun alanı ve serbest bölge dâhil hiçbir yerden bir hücum vuruşunu tamamlamasına izin verilmez.	13.2.2, 13.2.3, 13.3.5
19.3.1.3	Libero servis atamaz, blok yapamaz veya blok teşebbüsünde bulunamaz.	12,14.1, 14.6.2, 14.6.6 Ş11 (12)

19.3.1.4	Bir oyuncu, kendi ön bölgesinde bulunan bir liberonun parmak pasından gelen topa, file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken hücum vuruşunu tamamlayamaz. Eğer Libero böyle bir pası kendi ön bölgesinin dışından atıyorsa, bu topa serbestçe hücum vuruşu tamamlanabilir.	1.4.1, 13.3.6 23.3.2.3d, e Ş.1b
19.3.2	Oyuncuların yer değiştirmesi	
19.3.2.1	Liberonun, bir oyuncu ile yer değişmesi kurallara uygun oyuncu değişikliği olarak sayılmaz. Bu yer değişiklikleri sınırsızdır; ancak liberoyla ilgili değişikliklerin arasında bir tamamlanmış ralli olması gerekir (ihtar yaptırımı nedeniyle 4 numaralı pozisyona zorunlu bir dönüş yapılmadıkça veya asıl libero, ralli tamamlanmadan, oyuna devam edemeyecek hale gelirse).	6.1.3, 15.5
19.3.2.2	Herhangi bir libero ile yer değiştiren oyuncu, her iki liberodan birinin yerine oyuna dönebilir. Asıl liberonun yerine, sadece daha önce yer değiştirdiği aynı pozisyondaki oyuncu veya ikinci libero geçebilir.	
19.3.2.3	Her setin başlangıcında, yardımcı hakem takımın başlangıç dizilişini kontrol edene ve başlangıç oyuncularından birinin libero ile yer değişimine onay verene kadar libero oyun alanına giremez.	7.3.2, 12.1
19.3.2.4	Set içinde yapılacak liberonun yer değişiklikleri, ancak top oyun dışındayken ve servis düdüğünden önce yapılmalıdır.	8.2 , 12.3
19.3.2.5	Servis düdüğünden sonra fakat servis vuruşundan önce yapılan yer değişikliği reddedilmemelidir; ancak ralli bitiminden sonra oyundaki kaptana, bunun izin verilmeyen bir prosedür olduğu ve tekrarının geciktirme yaptırımına neden olacağı hatırlatılmalıdır.	12.3, 12.4, Ş9
19.3.2.6	Müteakip geç yer değiştirmelerde oyun derhal durdurulur ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanır. Bir sonraki servisi atacak takım, geciktirme yaptırımının derecesine göre (uyarı veya ihtar) belirlenir.	16.2, Ş9
19.3.2.7	Libero ve yer değişeceği oyuncu, oyun alanına giriş ve çıkışlarını sadece libero değişim bölgesinden yapabilir.	1.4.4, Ş.1b
19.3.2.8	Liberoya ilişkin tüm yer değiştirmeler, libero takip çizelgesine (eğer kullanılıyorsa) ya da elektronik müsabaka cetveline kaydedilmelidir.	26.2.2.1, 26.2.2.2
19.3.2.9	Kurallara aykırı bir libero değişimi (daha başkalarının yanında) şunları içerebilir.	
	- Libero değişimlerinin arasında tamamlanmış ralli olmaması	6.1.3
	- Liberonun, yer değiştirmiş olduğu kurallara uygun oyuncunun veya ikinci liberonun dışında başka bir oyuncu ile yer değiştirmesi	15.9
	Kurallara uygun olmayan bir libero değişimi, kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliği gibi düşünülür. Bir sonraki ralli başlamadan önce kurallara uygun olmayan bir libero değişikliği fark edilirse, sonrasında hakemler tarafından düzeltilir ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanır. Kurallara uygun olmayan libero değişikliği servis vuruşundan sonra fark edilirse, sonuçları kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliği ile aynıdır.	

19.4 LİBERONUN YENİDEN BELİRLENMESİ:

19.4.1	Libero oyundan çıkarma, diskalifiye (ihraç) sakatlık ve hastalıktan dolayı oyuna devam edemeyecek hale gelirse,	21.3.2, 21.3.3, Ş9
19.4.2	Koç veya koçun yokluğunda oyundaki kaptan tarafından liberonun herhangi bir sebepten dolayı oynayamayacağı beyan edilirse.	5.1.2.1, 5.2.1
19.4.2	Bir liberolu takım;	
19.4.2.1	Müsabaka cetveline sadece bir liberonun kaydedildiği durumda, Kural 19.4.1'e göre maça devam edemeyeceği belirtilirse, koç (koçun yokluğunda oyundaki kaptan) (liberonun yer değiştirdiği oyuncu dışında) yeniden belirlenmesi anında oyun alanında olmayan herhangi bir oyuncuyu maçın geri kalan bölümü için libero olarak belirleyebilir.	19.4, 19.4.1
19.4.2.2	Eğer orijinal libero oyuna devam edemezse, kendisiyle değişen oyuncu ile yer değiştirebilir veya derhal ve doğrudan yeni bir libero belirlenir. Yeni bir libero belirlenmesine konu olan orijinal libero maçın geri kalan bölümünde oynayamaz. Eğer libero oynayamayacağını bildirdiğinde oyun alanında değilse, bu durumda libero yeniden belirlenebilir. Bu durumda orijinal libero maçın geri kalan bölümünde oynayamaz.	
19.4.2.3	Koç veya koçun yokluğunda oyundaki kaptan, yardımcı hakemle iletişim kurarak yeni libero belirlenmesi konusunda bilgi verir.	
19.4.2.4	Yeniden belirlenen libero da oynayamayacak duruma gelirse, yeni liberoların belirlemesine izin verilir.	
19.4.2.5	Eğer koç takım kaptanını yeni libero olarak belirlemek isterse, takım kaptanı kaptanlık yetkilerinden tamamen feragat ederek yeni libero olarak belirlenebilir..	
19.4.2.6	Liberonun yeniden belirlenmesi halinde bu oyuncunun numarası müsabaka cetvelindeki "DÜŞÜNCELER" bölümüne ve libero takip çizelgesine (ve kullanılıyorsa elektronik müsabaka cetveline) kaydedilmelidir.	
19.4.3	İki Liberolu takım;	5.1.2.1, 5.2.1 19.4.1
19.4.3.4	Takım müsabaka cetveline iki libero kayıt ettirdiyse, bunlardan biri oyuna devam edemeyecek durumdaysa, takım tek libero ile oynama hakkına sahiptir. Yedek libero da oynamayacak duruma gelene kadar, yeniden libero belirlenemez. İkinci libero maça devam edemeyecek duruma gelmedikçe yeniden libero belirlenmesine izin verilmez.	5.1.2, 19.4.1 25.2.2.7, 26.2.2.1 4.1.1, 19.1.1

19.5 ÖZET

19.4

19.5.1	Eğer libero oyundan çıkarma veya diskalifiye ile cezalandırılırsa, bu durumda hemen ikinci libero ile yer değiştirir. Takımın sadece bir liberosu varsa, takım yeni bir libero belirleme hakkına sahiptir.	19.4, 21.3.2, 21.3.3

BÖLÜM 7
KATILANLARIN DAVRANIŞLARI

20. DAVRANIŞ KOŞULLARI

20.1 SPORTMENCE DAVRANIŞ

20.1.1 Oyuna katılanlar Resmi Voleybol Oyun Kurallarını bilmek ve onlara uymak zorundadırlar.

20.1.2 Oyuna katılanlar, sportmenliğe yakışır bir şekilde, hakemlerin kararlarını tartışmaksızın kabul etmek zorundadırlar.

Herhangi bir şüpheli durumda yalnız oyundaki kaptan vasıtasıyla açıklama isteğinde bulunulabilir. 5.1.2.1

20.1.3 Oyuna katılanlar hakemlerin kararlarını etkilemek veya kendi takımlarının yaptığı hataları gizlemek amacına yönelik tutum veya hareketlerden sakınmalıdırlar.

20.2 DÜRÜST SPORCULUK ANLAYIŞI

20.2.1 Oyuna katılanlar dürüst sporculuk (FAIR-PLAY) anlayışı içerisinde sadece hakemlere karşı değil; aynı zamanda diğer görevlilere, rakiplerine, takım arkadaşlarına ve seyircilere karşı da nazik ve saygılı davranmalıdırlar.

20.2.2 Maç esnasında takım mensuplarının kendi aralarında konuşmalarına izin verilir. 5.2.3.4

21. HATALI DAVRANIŞ VE YAPTIRIMLARI

21.1 KÜÇÜK HATALI DAVRANIŞLAR

Küçük hatalı davranışlar için ceza verilmez. Takımların ceza uygulanacak seviyeye yaklaşmalarını önlemek başhakemin görevidir. 5.1.2, 21.3

Uygulama iki aşamada yapılır. Ş9, Ş11 (6a)

1. Aşama: Oyundaki kaptanı çağırıp sözle veya el işareti ile uyarmak
2. Aşama: İlgili takım üyesine sarı kart göstermek.

Bu uyarı bir cezalandırma değildir ancak takım mensubunun (ve tüm takımın) maç için artık ceza seviyesine ulaştığını bildiren bir sembol (bildirim) niteliğindedir. Müsabaka cetveline kayıt edilir ve derhal uygulanacak sonucu yoktur.

21.2 YAPTIRIMLARA YOL AÇAN HATALI DAVRANIŞLAR

Takım mensuplarından birinin resmi görevlilere, rakiplerine, takım arkadaşlarına veya seyircilere yönelik hatalı davranışı, hatanın ciddiyetine göre üç ayrı kategoride sınıflandırılır. 4.1.1

21.2.1 Kaba davranış: Terbiye ve ahlak prensiplerine aykırı hareketler,

21.2.2 Saldırgan davranış: İtibar düşürücü veya hakaret edici sözler veya hareketler,

21.2.3 Tecavüzkâr davranış: Fiili fiziksel saldırı veya saldırgan ya da tehditkâr davranışlar,

21.3 CEZA TABLOSU

Ş.9

Baş hakemin kararına göre ve hatanın ciddiyetine bağlı olarak, uygulanacak ve müsabaka cetveline kaydedilecek yaptırımlar: **İhtar, Oyundan çıkarma ve Diskalifiyedir.**

21.2, 25.2.2.6

21.3.1 İhtar

Ş.11 (6b)

Maçta takımın herhangi bir üyesinin ilk kaba davranışı rakibe bir sayı verilerek cezalandırılır ve servis atma hakkı da rakibe geçer.

4.1.1, 21.2.1

21.3.2 Oyundan çıkarma

Ş.11 (7)

21.3.2.1 Oyundan çıkarma ile cezalandırılan bir takım mensubu setin geri kalan kısmında oynayamaz, eğer oyun alanındaysa kurallara uygun olarak ve derhal değiştirilir ve başka bir sonuç olmaksızın ceza sahasında oturması gerekir.

1.4.6, 4.1.1 5.2.1, 5.3.2 Ş.1a, Ş.1b

Oyundan çıkarılan bir koç set içindeki yetkilerini kullanma, sete müdahale etme hakkını kaybeder ve ceza sahasında oturmak zorundadır.

21.3.2.2 Bir takım mensubunun ilk saldırgan davranışı, başka bir sonuç olmaksızın, oyundan çıkarma ile cezalandırılır.

4.1.1, 21.2.2

21.3.2.3 Aynı takım mensubunun aynı maçtaki ikinci kaba davranışı, bir başka sonuç olmaksızın, oyundan çıkarma ile cezalandırılır.

4.1.1, 21.2.1

21.3.3 Diskalifiye

Ş.11 (8)

21.3.3.1 Diskalifiye ile cezalandırılan bir takım mensubu, eğer oyun alanındaysa kurallara uygun olarak ve derhal değiştirilir ve maçın geri kalan kısmında bir başka sonuç olmaksızın, Müsabaka Kontrol Alanı'nı terk etmek zorundadır.

4.1.1, Ş.1a

21.3.3.2 İlk fiziksel saldırı veya saldırgan ya da tehditkâr davranış**,** bir başka sonuç olmaksızın, diskalifiye ile cezalandırılır.

21.2.3

21.3.3.3 Aynı maçta aynı takım mensubu tarafından yapılan ikinci bir saldırgan davranışa, başka bir sonuç olmaksızın diskalifiye ile cezalandırılır.

4.1.1, 21.2.2

21.3.3.4 Aynı maçta aynı takım mensubu tarafından yapılan üçüncü bir kaba davranış, başka bir sonuç olmaksızın, diskalifiye yaptırımı uygulanır.

4.1.1, 21.2.1

21.4 HATALI DAVRANIŞ CEZALARININ UYGULAMALARI

21.4.1 Tüm hatalı davranış cezalandırmaları bireysel cezalardır, bütün maç için geçerlidirler ve müsabaka cetveline kaydedilirler.

21.3, 25.2.2.6

21.4.2 Aynı takım mensubunun aynı maçtaki hatalı davranış tekrarı, artarak cezalandırılır (takım mensubuna birbirini izleyen her hatası için daha ağır bir ceza uygulanır).

4.1.1, 21.2, 21.3, Ş.9

21.4.3 Saldırgan davranış ve tecavüzkâr davranıştan kaynaklanan oyundan çıkarma ya da diskalifiye için daha önce bir cezalandırma uygulaması olması gerekmez.

21.2, 21.3

21.5 SET ÖNCESİ VE SETLER ARASINDAKİ HATALI DAVRANIŞLAR

Setlerden önce veya setler arasında meydana gelen herhangi bir hatalı davranış *Kural* 21.3 uyarınca değerlendirilir ve cezalar bir sonraki sette uygulanır.

18.1, 21.2, 21.3

21.6 HATALI DAVRANIŞLARIN ÖZETİ VE KULLANILAN KARTLAR

Ş.11 (6a,6b,7,8)

UYARI : Ceza yoktur, uyarı niteliğindedir.	- 1.Aşama: Sözlü uyarı - 2.Aşama: Sarı kart gösterilir.	21.1
İHTAR : Cezadır.	Kırmızı kart gösterilir.	21.3.1
OYUNDAN ÇIKARMA : Cezadır.	Sarı ve kırmızı kart birlikte aynı elde gösterilir.	21.3.2
DİSKALİFİYE : Cezadır.	Sarı ve kırmızı kart ayrı ayrı iki elde gösterilir.	21.3.3

KISIM II

HAKEMLER

SORUMLULUKLARI VE RESMİ EL İŞARETLERİ

BÖLÜM 8
HAKEMLER

22. HAKEM GRUBU VE YÖNETİM USÜLLERİ

22.1 OLUŞUM

Bir maçtaki hakem grubu aşağıdaki görevlilerden oluşur:

- Baş hakem — 23
- Yardımcı hakem — 24
- Yazı hakemi — 25
- Dört (iki) çizgi hakemi — 27

Duruş yerleri *Şekil 10*'da verilmiştir.

FIVB Dünya ve Resmi Müsabakalarında bir skor hakemi bulunması zorunludur. — 26

22.2 YÖNETİM USÜLLERİ

22.2.1 Maç esnasında sadece baş ve yardımcı hakemler düdük çalabilir,

22.2.1.1 Ralliyi başlatan servis atışı için işareti başhakem verir, — 6.1.3, 12.3

22.2.1.2 Baş ve yardımcı hakemler bir hata yapıldığından ve hatanın nevini belirlemekten emin olduklarında düdük çalarak rallinin sona erdiğini ilan ederler.

22.2.2 Top oyun dışındayken, baş ve yardımcı hakemler bir takımın talebini kabul ya da reddettiklerini belirtmek için düdük çalarlar. — 5.1.2, 8.2

22.2.3 Bir hakem rallinin sona erdiğini işaret eden düdüğünü çaldıktan hemen sonra, hakemler resmi el işaretleriyle aşağıdaki hususları belirtmek zorundadır. — 22.2.1.2, 28.1

22.2.3.1 Eğer hata için düdüğü başhakem çalarsa, sırasıyla şunları belirtecektir: — Ş.11(2)

a) Servis atacak takım, — 12.2.2, Ş11(2)

b) Hatanın nevi,

c) Hatalı oyuncu(lar) (eğer gerekirse)

Yardımcı hakem başhakemin el işaretlerini tekrarlayarak onu takip eder.

22.2.3.2 Eğer hata için düdüğü yardımcı hakem çalmışsa, şunları gösterecektir:

a) Hatanın nevi,

b) Hatalı oyuncu (eğer gerekirse),

c) Başhakemin el işaretini takip ederek, servis atacak takım. — 12.2.2

Bu durumda başhakem ne hatanın nev'ini ne de hatalı oyuncuyu göstermez, sadece servis kullanacak takımı gösterir. — Ş.11 (2)

22.2.3.3	Geri hat oyuncusu veya liberonun hatalı hücum vuruşu yapması durumunda, Kural 22.2.3.1 ve 22.2.3.2 ye göre her iki hakemde hatayı işaret ederler.	12.2.2,13.3.3, 13.3.5, 19.3.1.2, 23.3.2.3.d 23.3.2.3.e Ş.11 (21)
22.2.3.4	Çift hata olması halinde, iki hakem de sırasıyla şunları gösterirler:	
	a) Hatanın nevi,	17.3 , Ş.11 (23)
	b) Hatalı oyuncular (eğer gerekirse),	
	c) Başhakemin yönlendirmesi ile servis kullanacak takım.	12.2.2, Ş.11 (2)

23. BAŞHAKEM

23.1 DURUŞ YERİ

	Başhakem filenin dış tarafında ve yazı hakeminin karşısında konuşlandırılan bir hakem sandalyesinde ayakta durarak görevlerini yerine getirir. Bakış hizası, file üst kenar seviyesinin yaklaşık 50 cm yukarısında olmalıdır.	Ş.1a Ş.1b Ş.10

23.2 YETKİLERİ

23.2.1	Başhakem maçı başından sonuna kadar yönetir. Maç esnasında hakem grubunun ve takımların tüm mensupları üzerinde otorite sahibidir.	4.1.1 6.3
	Maç esnasında başhakemin kararları kesindir. Başhakem, hataya düştüklerini fark ettiği takdirde hakem grubunun diğer mensuplarının kararlarını geçersiz saymaya yetkilidir.	
	Başhakem görevini doğru yapmayan hakem grubu mensubunu değiştirebilir.	
23.2.2	Başhakem aynı zamanda top toplayıcıların, yer silicilerin ve paspasçıların çalışmalarını da kontrol eder.	3.3
23.2.3	Başhakem, kurallarda belirtilmemiş olan konular da dâhil olmak üzere oyuna ilişkin her türlü konuda karar verme yetkisine sahiptir.	
23.2.4	Başhakem, kararları hakkında herhangi bir tartışmaya izin vermemelidir.	20.1.2
	Ancak, oyundaki kaptanın talep etmesi halinde, kararlarına esas teşkil eden kuralların uygulanması veya yorumu hakkında açıklama yapacaktır.	5.1.2.1
	Eğer oyundaki kaptan başhakemin açıklamasını kabullenmez ve kararına itiraz etmek isterse, derhal bu itirazı maçın sonunda kayda geçirme hakkını saklı tuttuğunu açıklamalıdır. Başhakemin, oyundaki kaptanın bu hakkını kullanmasına müsaade etmesi gerekir.	5.1.2.1, 5.1.3.2, 25.2.3.2
23.2.5	Başhakem maç öncesinde ve esnasında oyun sahasının ve koşullarının oyun gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığını belirlemekten sorumludur.	Bölüm I 23.3.1.1

23.3	**SORUMLULUKLARI**	
23.3.1	Maçtan önce başhakem :	
23.3.1.1	Oyun sahasının koşullarını, topları ve diğer malzemeleri denetler,	Bölüm I 23.2.5
23.3.1.2	Takım kaptanlarıyla birlikte kura atışı yapar,	7.1
23.3.1.3	Takımların ısınmalarını kontrol eder.	7.2
23.3.2	Baş hakem maç esnasında, aşağıdaki konularda yetkilidir:	
23.3.2.1	Takımlara uyarıda bulunmak,	21.1
23.3.2.2	Hatalı davranış ve geciktirmelere yaptırım uygulamak.	16.2, 21.2, Ş9, Ş11 (6a,6b,7,8, 25)
23.3.2.3	Aşağıdaki hususlarda karar vermek:	
	a) Servis atan oyuncunun ve perdeleme dâhil servis atan takımın pozisyon hatalarına,	7.5, 12.4, 12.5, 12.7.1 Ş.4, Ş6, Ş11 (12,13)
	b) Topla oynama hatalarına,	9.3, Ş11 (16,17)
	c) File üst kenar seviyesi üzerindeki hatalara, öncelikle hücum yapan takımın tarafındaki oyuncunun fileye hatalı temasına,	11.3.1, 11.4.1 11.4.4, Ş11 (20)
	d) Geri hat oyuncularının ve liberonun hücum vuruşu hatalarına,	13.3.3 .13.3.5 24.3.2.4, Ş8 Ş.11 (21)
	e) Bir oyuncunun, kendi ön bölgesinde bulunan bir liberonun parmak pasından gelen topa, file üst kenar seviyesi üzerindeyken yaptığı tamamlanmış hücum vuruşuna,	1.4.1, 13.3.6 24.3.2.4 Ş.11 (21)
	f) Topun bütünüyle file altındaki boşluktan geçmesine,	8.4.5, 24.3.2.7, Ş.5a, Ş11 (22)
	g) Geri hat oyuncusu tarafından tamamlanmış bir bloğa veya liberonun blok teşebbüsüne,	14.6.2, 14.6.6 Ş.11(12)
23.3.3	Maçın sonunda müsabaka cetvelini kontrol eder ve imzalar.	24.3.3, 25.2.3.3

24. YARDIMCI HAKEM

24.1 DURUŞ YERİ

Yardımcı hakem, başhakemin karşı tarafındaki direğin yakınında ve onunla yüz yüze gelecek şekilde, oyun alanının dışında, ayakta görevlerini yerine getirir. — Ş. 1a, Ş. 1b, Ş. 10

24.2 YETKİLERİ

24.2.1	Yardımcı hakem başhakemin yardımcısıdır. Ancak kendi görev sahasına giren yetkileri de vardır. Başhakemin görevine devam etmesi imkânsız hale gelirse, yardımcı hakem onun yerini alır.	24.3
24.2.2	Yardımcı hakem yetki çerçevesi dışındaki hataları düdük çalmadan işaret edebilir, ancak bunlar için başhakeme ısrar edemez,	24.3
24.2.3	Yardımcı hakem yazı hakeminin çalışmasını kontrol eder,	25.2, 26.2
24.2.4	Yardımcı hakem takımların oturma sıralarındaki takım mensuplarının hareketlerini kontrol eder ve bunların hatalı davranışlarını başhakeme bildirir.	4.2.1
24.2.5	Yardımcı hakem ısınma sahasındaki oyuncuların hareketlerini kontrol eder.	4.2.3
24.2.6	Yardımcı hakem duraklamalar için müsaade verir, sürelerini denetler ve kurallara uygun olmayan talepleri reddeder,	15, 15.11, 25.2.2.3
24.2.7	Yardımcı hakem her takımın kullandığı mola ve oyuncu değişikliği adedini kontrol eder ve 2. mola ile 5. ve 6. oyuncu değişikliklerini başhakem ve ilgili koça bildirir.	15.1, 25.2.2.3
24.2.8	Bir oyuncunun sakatlanması halinde, yardımcı hakem istisnai oyuncu değişikliğine müsaade eder veya oyuncuya 3 dakikalık iyileşme süresi tanır	15.7, 17.1.2
24.2.9	Yardımcı hakem başta ön bölge olmak üzere zeminin durumunu kontrol eder. Ayrıca maç esnasında, topların kurallara uygun olup olmadığını denetler.	1.2.1, 3.
24.2.10	Yardımcı hakem, ceza sahasındaki takım mensuplarının hareketlerini denetler ve bunların hatalı davranışlarını baş hakeme bildirir.	1.4.6, 21.3.2

FIVB, Dünya ve Resmi müsabakalarında Kural 24.2.5 ve Kural 24.2.10 belirtilmiş görevler Rezerv Hakem tarafından yürütülür.

24.3 SORUMLULUKLARI

24.3.1	Her setin başlangıcında, netice setindeki oyun alanı değişiminden sonra ve gerekli olduğu her durumda, oyun alanındaki oyuncuların fiili pozisyonlarının diziliş kâğıtlarındaki kayıtlara uygunluğunu denetler.	5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 18.2.2
24.3.2	Maç esnasında yardımcı hakem aşağıdaki hallerde karar verir, düdük çalar ve işaret eder:	
24.3.2.1	Rakibin oyun alanına ve filenin altındaki boşluğa girilmesine,	1.3.3, 11.2, Ş.5a, Ş11 (22)
24.3.2.2	Servis karşılayan takımın pozisyon hatalarına,	7.5 , Ş.4
24.3.2.3	Öncelikle, blok yapan takım oyuncularının tarafındaki bir oyuncunun fileye hatalı temasına veya oyuncunun oyun alanının kendi tarafındaki antene hatalı temasına,	11.3.1
24.3.2.4	Bir geri hat oyuncusu tarafından tamamlanmış bir bloğa veya liberonun blok teşebbüsüne; ya da geri hat oyuncusu veya libero tarafından yapılan hücum vuruşu hatalarına,	13.3.3, 14.6.2, 14.6.6 23.3.2.3 d,e,g Ş.11 (12,21)
24.3.2.5	Topun yabancı bir cisme temasına,	8.4.2, 8.4.3, Ş11 (15)
24.3.2.6	Başhakemin teması görebilecek pozisyonda olmadığı zamanlarda, topun zemine temasına,	8.3
24.3.2.7	Top, fileyi, geçiş boşluğunun kısmen veya bütünüyle dışından geçerek rakip oyun alanına giderse veya oyun alanının kendi tarafındaki antene değerse,	8.4.3 , 8.4.4 Ş.5a, Ş11 (15)
24.3.3	Maçın sonunda müsabaka cetvelini kontrol eder ve imzalar.	23.3.3, 25.2.3.3

25. YAZI HAKEMİ

25.1 DURUŞ YERİ

	Yazı hakemi, başhakemin karşısında ve onunla yüz yüze gelecek şekilde, yazı masasında oturarak görevlerini yerine getirir.	Ş.1a, Ş.1b, Ş.10

25.2 SORUMLULUKLARI

Yazı hakemi, yardımcı hakem ile işbirliği yaparak, kurallara uygun şekilde müsabaka cetvelini tutar.

Yazı hakemi kendi sorumlulukları içindeki kurallara aykırı bir durumu hakemlere bildirmek ve işaret vermek için zil veya başka bir ses aleti kullanır.

25.2.1	Maçtan ve setten önce yazı hakemi:	
25.2.1.1	Yürürlükteki usullere uygun şekilde libero oyuncularının isim ve numaraları da dahil olmak üzere maça ve takımlara ilişkin verileri kaydeder ve takım kaptanları ile koçların imzalarını alır,	4.1, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.2, 19.1.2, 19.4.2.6

25.2.1.2	Diziliş kâğıdından her takımın başlangıç dizilişini kaydeder.	5.2.3.1, 7.3.2
	Yazı hakemi diziliş kâğıtlarını zamanında alamadığı takdirde bu durumu derhal yardımcı hakeme bildirir.	
25.2.2	Maç boyunca yazı hakemi;	
25.2.2.1	Kazanılan sayıları kaydeder,	6.1
25.2.2.2	Her takımın servis kullanma sırasını kontrol eder ve herhangi bir yanlışlığı servis atışından hemen sonra hakemlere bildirir,	12.2,
25.2.2.3	Oyuncu değişikliği taleplerinde, zili kullanarak ve oyuncuların numaralarını kontrol ederek talebi kabul ve ilan etmeye yetkilidir. Ayrıca oyuncu değişiklikleri ve molaları kaydedip, yardımcı hakemi bilgilendirir.	15.1,15.4.1, 15.10.3c, 24.2.6, 24.2.7
25.2.2.4	Bir duraklama talebinin kurallara uygun olmaması halinde durumu hakemlere bildirir,	15.11
25.2.2.5	Setlerin bitimini ve netice setinde 8'inci sayının kaydedildiğini hakemlere bildirir,	6.2, 15.4.1, 18.2.2
25.2.2.6	Hatalı davranış uyarılarını, cezaları ve kurallara uygun olmayan talepleri kaydeder.	15.11.3 16.2, 21.3
25.2.2.7	İstisnai oyuncu değişiklikleri, iyileşme süresi, uzatılmış duraklamalar, harici müdahale, liberonun yeniden belirlenmesi gibi diğer tüm olayları, yardımcı hakemin direktifleri doğrultusunda kaydeder.	15.7, 17.1.2, 17.2, 17.3
25.2.2.8	Setler arasındaki fasılayı kontrol eder.	18.1
25.2.3	Maçın sonunda yazı hakemi;	
25.2.3.1	Maçın sonucunu yazar,	6.3
25.2.3.2	Bir itiraz olması halinde, başhakemin izniyle müsabaka cetveline itiraz edilen olay hakkında bir beyan yazar veya takım kaptanının /oyundaki kaptanın yazmasına izin verir.	5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4
25.2.3.3	Müsabaka cetvelini imzaladıktan sonra, takım kaptanlarının ve daha sonra da hakemlerin imzalarını alır.	5.1.3.1, 23.3.3, 24.3.3
26.	**SKOR HAKEMİ**	
26.1	**DURUŞ YERİ**	22.1, Ş.1a Ş.1b, Ş.10
	Skor hakemi masada yazı hakeminin yanında oturarak görevlerini yerine getirir.	
26.2	**SORUMLULUKLARI**	
	Libero değişimlerini kaydeder,	19.3
	Yazı hakeminin çalışmasına yardım eder,	
	Yazı hakeminin görevine devam etmesi imkânsız hale gelirse, skor hakemi onun yerine geçer,	

26.2.1	Skor hakemi maçtan ve setten önce;	
26.2.1.1	Libero kontrol cetvelini hazırlar,	
26.2.1.2	Yedek maç kağıdını hazırlar,	
26.2.2	Skor hakemi maç boyunca;	
26.2.2.1	Libero değişimlerinin / Liberonun yeniden belirlenmesinin detaylarını yazar,	19.3.1.1, 19.4
26.2.2.2	Hatalı libero değişimlerini zili kullanmak suretiyle hakemlere bildirir,	19.3.2
26.2.2.3	Teknik molayı başlatır, süresini tutar ve bitirir,	15.4.1
26.2.2.4	Yazı masasındaki manuel skorbordu kullanır,	
26.2.2.5	Skorbordun doğru skoru gösterdiğini kontrol eder,	25.2.2.1
26.2.2.6	Eğer gerekirse, bilgileri yedek maç kağıdına geçirir ve yazı hakemine verir,	25.2.1.1
26.2.3	Maçın sonunda skor hakemi;	
26.2.3.1	Libero kontrol cetvelini imzalar ve kontrol için teslim eder,	
26.2.3.2	Müsabaka cetvelini imzalar,	

Elektronik Müsabaka Cetvelinin kullanıldığı FIVB, Dünya ve Resmi müsabakalarında, Skor Hakemi, oyuncu değişikliklerin anonsu ve Libero değişiklerinin kontrolü için Yazı Hakemi ile birlikte hareket eder.

27. ÇİZGİ HAKEMLERİ

27.1 DURUŞ YERİ

Eğer sadece iki çizgi hakemi kullanılıyorsa, oyun alanının, baş ve yardımcı hakemlerin sağ elleri tarafındaki köşelerinde ve bu köşelerden 1 ila 2 metre uzaklıkta, ayakta dururlar. Ş.1a , Ş.1b , Ş.10

Her biri kendi tarafındaki hem dip, hem yan çizgiyi kontrol eder.

FIVB Dünya ve Resmi Müsabakalarında dört çizgi hakemi bulunması zorunludur.

Bu çizgi hakemleri, serbest bölgede, oyun alanının her köşesinden 1 ila 3 metre uzaklıkta, kontrol ettikleri çizginin varsayılan uzantısı üzerinde, ayakta dururlar. Ş.10

27.2	**SORUMLULUKLARI**	
27.2.1	Çizgi hakemleri (40x40 cm) bayraklarını kullanarak aşağıda belirtilen hususları işaret etmek suretiyle görevlerini yerine getirirler:	Ş12
27.2.1.1	Kendi çizgilerine yakın düşen topun “dâhil” veya “hariç” olduğunu,	8.3, 8.4 Ş.12 (1, 2)
27.2.1.2	Harice düşen toplarda topu karşılayan takımın topa temaslarını,	8.4, Ş.12 (3)
27.2.1.3	Topun antene temasını, servis atışından ve takımların üçüncü vuruşlarından sonra geçiş boşluğunun dışından fileyi geçen topu vs.	8.4.3, 8.4.4 10.1.1, Ş.5a Ş.12 (4)
27.2.1.4	Servis atışı esnasında ayağı kendi oyun alanının dışına basan herhangi bir oyuncuyu (servis kullanan hariç) ,	7.4, 12.4.3 Ş.12 (4)
27.2.1.5	Servis kullanan oyuncunun servis bölgesini ihlali ile ilgili ayak hatalarını,	12.4.3
27.2.1.6	Herhangi bir oyuncunun topla oynama hareketi esnasında veya oyuna müdahale ederek, oyun alanının kendi tarafındaki antenle temasını,	11.3.1, 11.4.4 Ş3, Ş.12 (4)
27.2.1.7	Rakip oyun alanına doğru geçiş boşluğu dışından fileyi geçen veya oyun alanının kendi tarafındaki antene temas eden topu,	10.1.1, Ş.5 Ş.12 (4)
27.2.2	Başhakemin talebi halinde, çizgi hakemi işaretini tekrarlamalıdır.	
28.	**RESMİ İŞARETLER**	
28.1	**HAKEMLERİN EL İŞARETLERİ**	Ş. 11
	Hakemler çaldıkları düdüğün nedenini (hatanın nevi veya kabul edilen duraklamanın nedeni) resmi el işaretiyle belirtmelidirler. Yapılmış olan işaretin bir süre havada tutulması ve eğer tek elle işaret ediliyorsa hatayı yapan veya talepte bulunan takımın tarafındaki elin kullanılması gerekir.	
28.2	**ÇİZGİ HAKEMLERİNİN BAYRAK İŞARETLERİ**	Ş. 12
	Çizgi hakemleri belirlenen hatanın nev’ini resmi bayrak işaretiyle belirtmeli ve bu işareti bir süre havada tutmalıdırlar	

FASIL III

TANIMLAR

MÜSABAKA KONTROL SAHASI

Müsabaka kontrol sahası, oyun alanı ve serbest bölge etrafını çevreleyen bir koridor olup dış bariyerler veya sınır panolarına kadar olan bütün alanları kapsar.

BÖLGELER

Bölgeler, oyun sahasının (oyun alanı ve serbest bölge) bölümleri olup kural kitabında özel durumlar için (veya belirli kısıtlamalar için) tanımları yapılmıştır. Ön bölge, servis bölgesi, oyuncu değiştirme bölgesi, serbest bölge, arka bölge, libero değişim bölgesi bu kapsamdadır.

SAHALAR

Bunlar serbest bölgenin dışındaki alanlar olup kuralarla tanımlanmış özel fonksiyona sahiptirler. Isınma sahası ve ceza sahası bu grup içerisindedirler.

ALT BOŞLUK

Alttan oyun alanının yüzeyi ile, yanlardan direklerle , üstten filenin alt kısmı ile ve fileyi direklere bağlayan tel ile sınırlandırılmış olan bir alandır.

GEÇİŞ BOŞLUĞU

Geçiş boşluğu;

- Alttan, file üst kenarındaki yatay bant ile,
- Yanlardan, antenler ve antenlerin uzantılarıyla,
- Üstten, tavanla

sınırlandırılmıştır. Top rakip alana geçiş boşluğu içinden geçerek gitmelidir.

GEÇİŞ BOŞLUĞU DIŞI

File dikey düzleminin geçiş düzlemi ile alt boşluk dışındaki kısmıdır.

OYUNCU DEĞİŞTİRME BÖLGESİ

Oyuncu değişikliklerinin yapıldığı serbest bölgenin içindeki bir alandır.

FIVB KARARLARINA BAĞLI ŞARTLAR

Bu ifade; Tesis ve malzeme özellikleri ile standartlarda yapılan düzenlemelere rağmen, FIVB, oyunu geliştirmek ve yeni şartları test etmek için özel ayarlamalar yapabilir anlamına gelmektedir.

FIVB STANDARTLARI

Malzemelerin üretiminde FIVB tarafından sınırlandırılan teknik özellikler ve limitlerdir.

CEZA SAHASI

Müsabaka kontrol sahasının her iki tarafında dip çizgi uzantısının gerisinde, serbest bölgenin dışında ve takım oturma sıralarının en az 1,5 m gerisinde yerleştirilmelidir.

FAUL

a) Kurallara aykırı olan oyun hatalarıdır.
b) Oyun hareketi dışında yapılan kural hatalarıdır.

TOP SEKTİRME

Dripling; topu sektirmek demektir (genellikle topu havaya atmaya veya servis atmaya hazırlanırken). Topun bir elden bir ele taşınması diğer hazırlık hareketlerinin içindedir.

TEKNİK MOLA

Talep edilen molalara ilaveten zorunlu olarak kullanılan molalardır. Bu molalar oyunun analiz edilerek voleybolun tanıtımına ve ilave ticari fırsatların doğmasına olanak sağlar. FIVB nin Dünya ve Resmi Şampiyonalarında teknik molalar zorunludur.

TOP TOPLAYICILAR

Ralli aralarında topu servisçiye vererek oyunun kesintisiz akışını sağlayan görevlilerdir.

KAZANANA SAYI SİSTEMİ

Rallii kazananın bir sayı aldığı skor sistemidir.

SET ARASI

Set aralarındaki süredir. 5. sette (netice setinde) oyun alanlarının değişiminde herhangi bir ara verilmez.

YENİDEN BELİRLEME

Takım tarafından oyuna devam edemeyeceği ilan edilen liberonun görevlerini (değiştiği oyuncu hariç) oyun alanında olmayan başka bir oyuncunun devralması demektir.

LİBERO DEĞİŞİKLİĞİ

Oyun alanındaki oyuncuların oyun alanını terk etmesi ve yerine liberonun girmesidir. Bu, iki liberonun arasındaki değişiklik için de geçerlidir. Libero ile değişen oyuncu, iki liberodan biriyle tekrar değişebilir. İki değişiklik arasında tamamlanmış bir ralli olması gerekir.

OYUNU ETKİLEME

Rakip takıma karşı avantaj yaratacak veya rakibin topla oynamasını engelleyecek hareketlerdir.

YABANCI CİSİM

Oyun alanının dışında veya serbest oyun boşluğuna yakın, topun gidiş yolunu etkileyecek cisim veya kişilerdir. Örnek: Salon lambaları, hakem sehpası, TV malzemeleri, yazı masası ve direkler. Filenin bir parçası olduğu için antenler yabancı cisim olarak kabul edilmezler.

OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİ

Oyun alanındaki oyuncunun oyun alanını terk etmesi ve başka bir oyuncunun (libero hariç) oyun alanındaki yerini almasıdır.

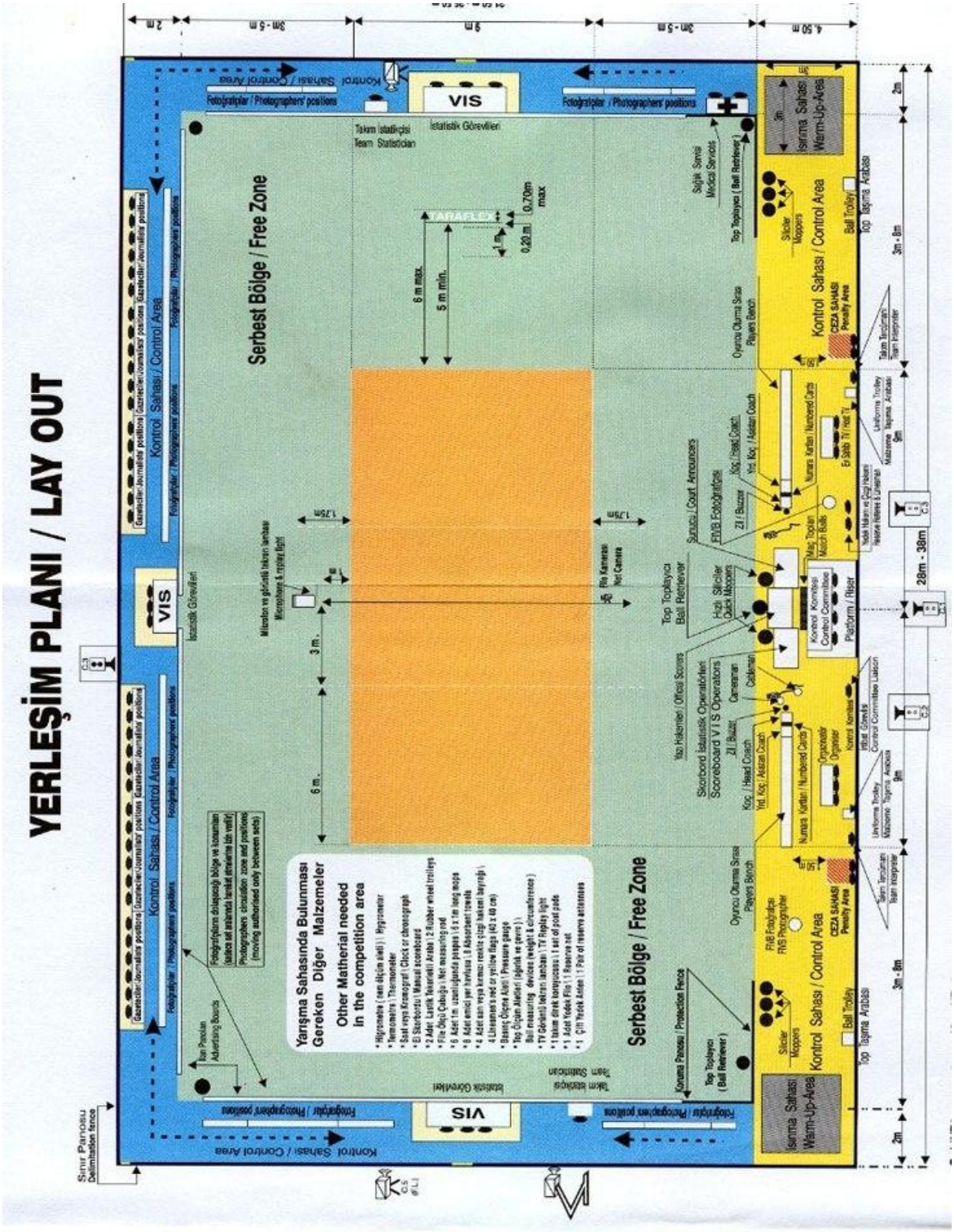
YERLEŞİM PLANI / LAY OUT
Serbest Bölge / Free Zone
Serbest Bölge / Free Zone
Kontrol Sahası / Control Area
Kontrol Sahası / Control Area
Kontrol Sahası / Control Area
Kontrol Sahası / Control Area
Isınma Sahası Warm-Up-Area
Isınma Sahası Warm-Up-Area
VIS
VIS
VIS
VIS
Yarışma Sahasında Bulunması Gereken Diğer Malzemeler
Other Matherial needed in the competition area
Fotoğrafçılar / Photographers' positions
Gazeteciler/Journalists' positions
Kontrol Sahası / Control Area
İstatistik Görevlileri
Takım İstatistikçisi Team Statistician
Sağlık Servisi Medical Services
Top Toplayıcı (Ball Retriever)
Top Taşıma Arabası
Ball Trolley
Silicler Moppers
Oyuncu Oturma Sırası Players Bench
CEZA SAHASI Penalty Area
Uniform Trolley Malzeme Taşıma Arabası
Takım Temsilcisi Team Interpreter
Kontrol Komitesi Control Committee
Platform / Riser
Maç Topları Match Balls
Sunucu / Court Announcers
FIVB Fotoğrafçısı
Zil / Buzzer
Koç / Head Coach
Yrd. Koç / Assistan Coach
Numara Kartları / Numbered Cards
Hızlı Silicler Quick Moppers
Top Toplayıcı Ball Retriever
Skorbord İstatistik Operatörleri Scoreboard VIS Operators
Kontrol Komitesi Control Committee Liaison
Sınır Panosu Delimitation fence
Reklam Panoları Advertising Boards
Koruma Panosu / Protection Fence
Top Toplayıcı (Ball Retriever)
FIVB Fotoğrafçısı FIVB Photographer
Silicler Moppers
Ball Trolley
Top Taşıma Arabası
Isınma Sahası Warm-Up-Area
Kontrol Sahası / Control Area
Fotoğrafçılar / Photographers' positions
Kontrol Sahası / Control Area
Sınır Panosu Delimitation fence
6 m max.
5 m min.
0,20 m
0,70m max
TARAFLEX
1,75m
3 m.
6 m.
28m - 38m
3m - 8m
2m
9m
4,50 m
3m - 5m
2 m

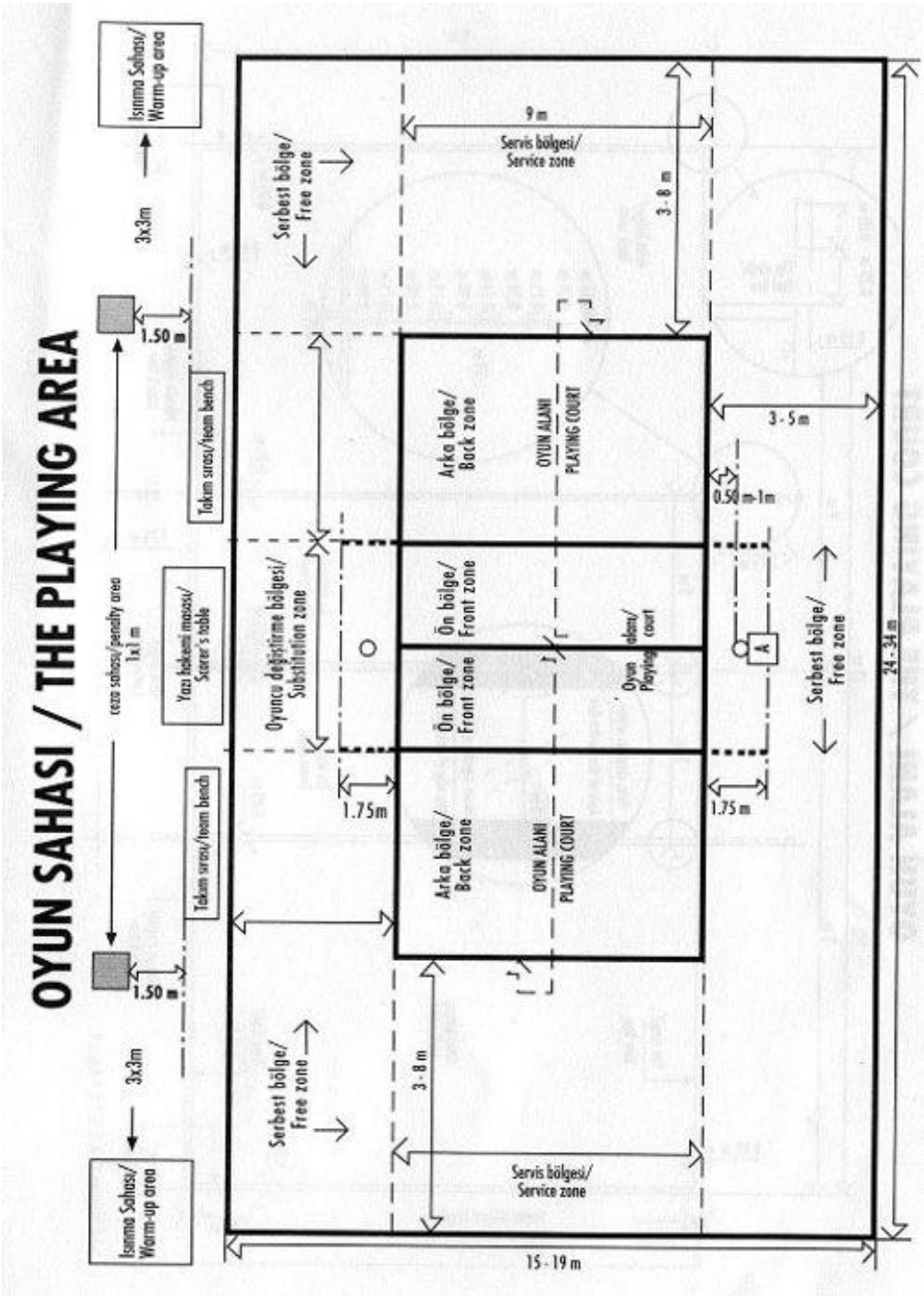
OYUN SAHASI / THE PLAYING AREA
Isınma Sahası/ Warm-up area
3x3m
1.50 m
Takım sırası/Team bench
Yazı hakemi masası/ Scorer's table
ceza sahası/penalty area 1x1 m
Oyuncu değiştirme bölgesi/ Substitution zone
Serbest bölge/ Free zone
9 m
Servis bölgesi/ Service zone
3 - 8 m
Arka bölge/ Back zone
OYUN ALANI PLAYING COURT
Ön bölge/ Front zone
Oyun alanı/ court
3 - 5 m
0.50 m-1m
1.75m
24 - 34 m
15 - 19 m

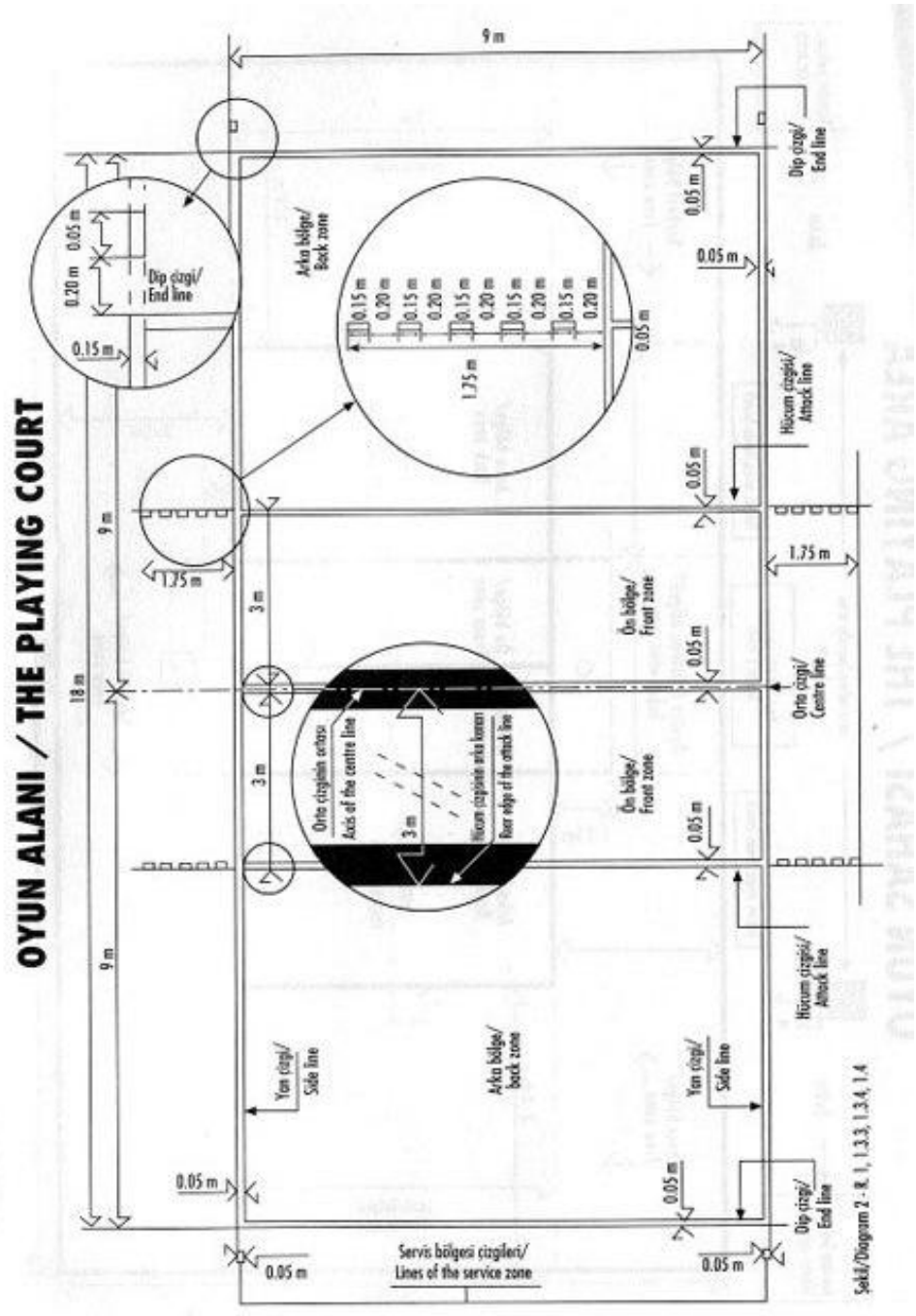
OYUN ALANI / THE PLAYING COURT
9 m
18 m
3 m
1.75 m
0.05 m
0.20 m
0.15 m
Dip çizgi/ End line
Arka bölge/ Back zone
Hücum çizgisi/ Attack line
Ön bölge/ Front zone
Orta çizgi/ Centre line
Orta çizginin ortası
Axis of the centre line
Hücum çizginin arka kenarı
Rear edge of the attack line
Yan çizgi/ Side line
Servis bölgesi çizgileri/ Lines of the service zone
Şekil/Diagram 2 - R. 1, 1.3.3, 1.3.4, 1.4

FİLENİN YAPISI / DESIGN OF THE NET

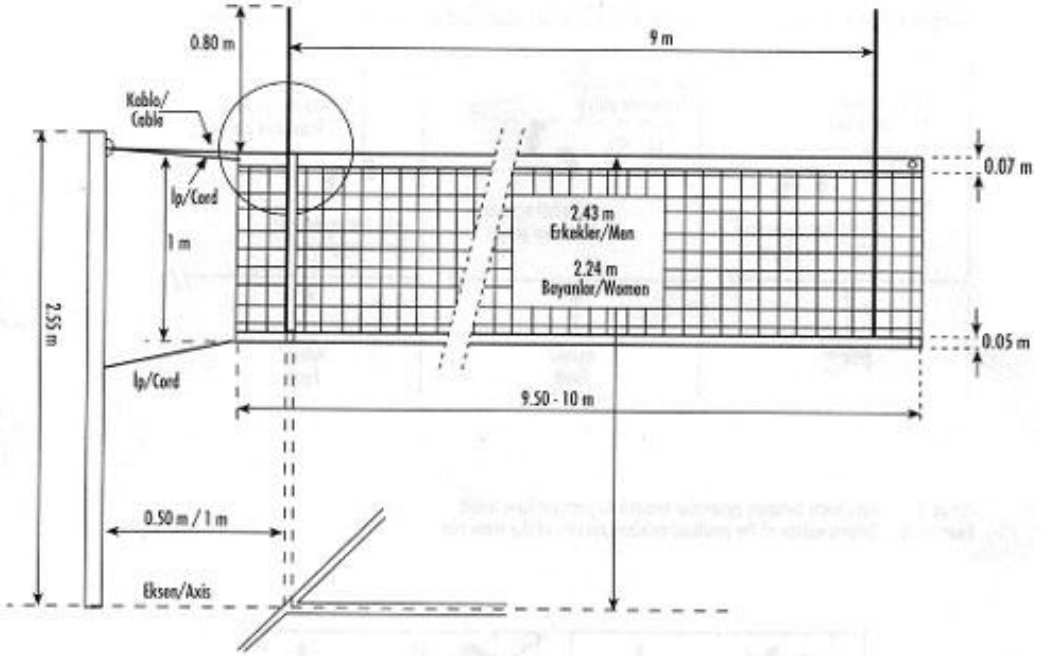

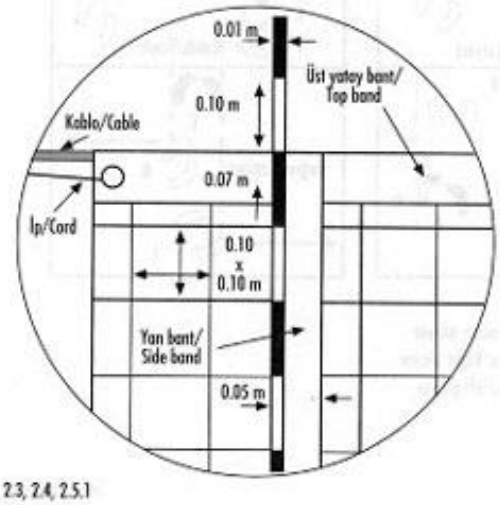

Şekil/Diagram 3 - R.2, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5.1

OYUNCULARIN POZİSYONLARI / POSITION OF PLAYERS

Örnek A : Ön hat oyuncusunun ilgili olduğu geri hat oyuncusu ile arasındaki pozisyonların tesbiti
Example A : Determination of the positions between a front-row player and the corresponding back-row player

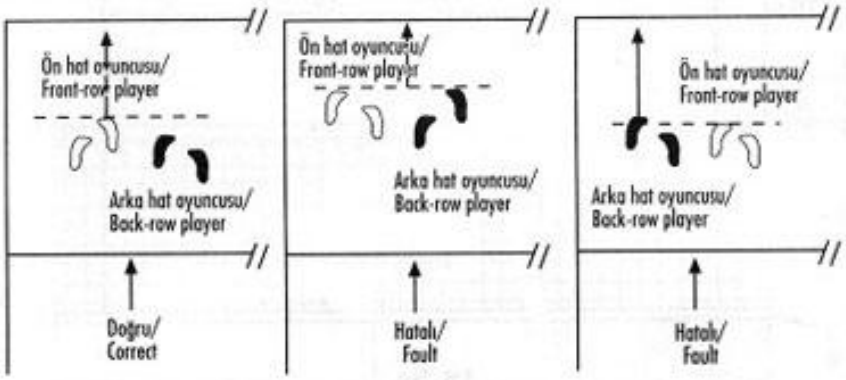

Örnek B : Aynı hatta bulunan oyuncular arasındaki pozisyonların tesbiti
Example B : Determination of the positions between players of the same row

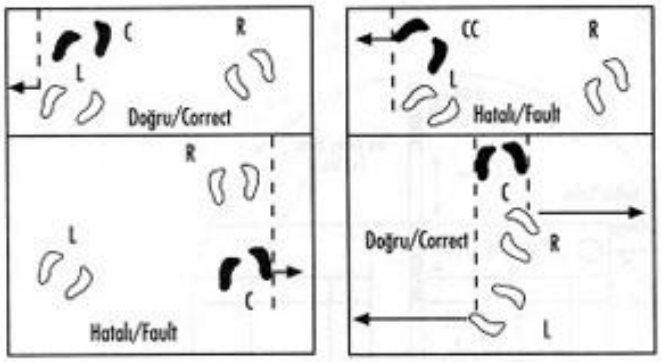

C = Orta oyuncu/Center player
R(D) = Sağdaki oyuncu/Right player
L(G) = Soldaki oyuncu/left player

Şekil/Diagram 4 - R. 7.4, 7.4.3, 7.5

FİLE DİKEY DÜZLEMİNDEN RAKİBİN OYUN ALANINA GEÇEN TOP
BALL CROSSING THE VERTICAL PLANE OF THE NET TO THE OPPONENT COURT

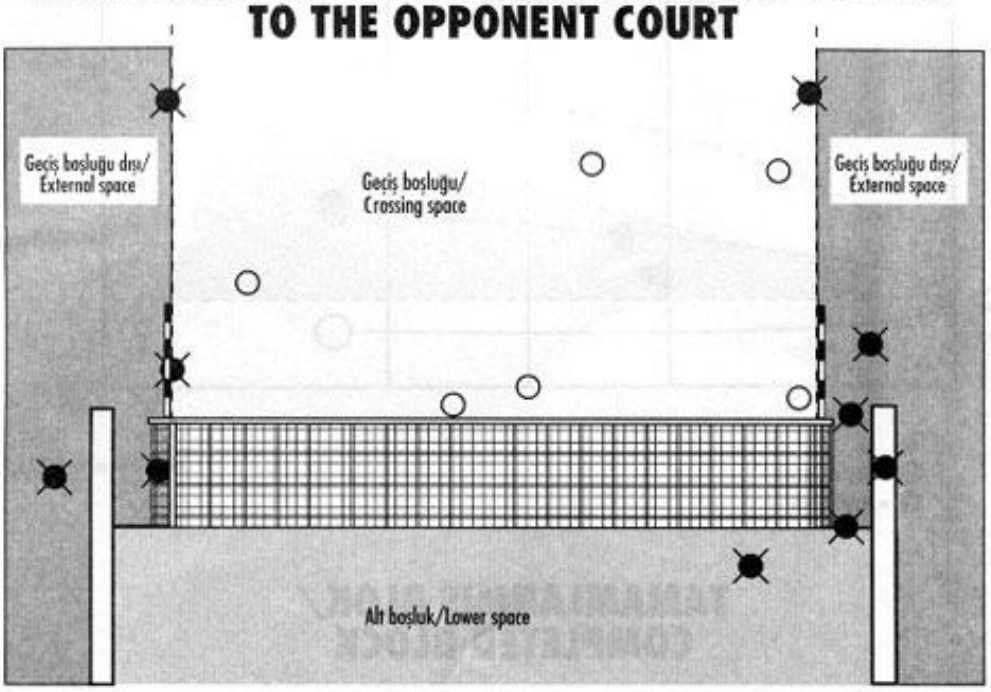

= Hatalı geçiş/Fault

= Doğru geçiş/Correct crossing

Şekil/Diagram 5 - R 2.4, 9.4.3, 9.4.4, 9.4.5, 11.1.1

FIVB

DIAGRAM 5b: BALL CROSSING THE VERTICAL PLANE OF THE NET TO THE OPPONENT FREE ZONE

Relevant Rules: 10.1.2, 10.1.2.2, 24.3.2.7

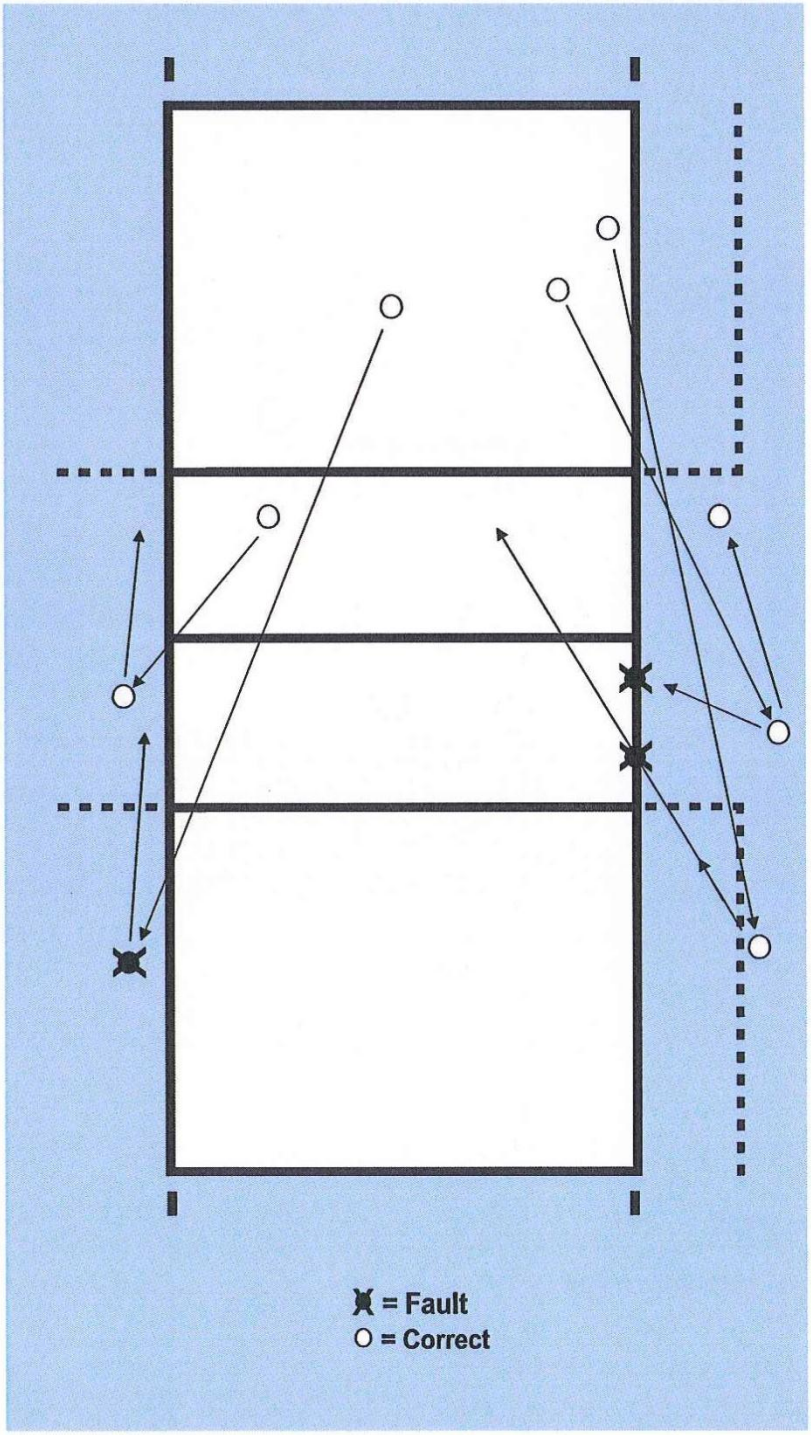

GRUP PERDELEMESİ/COLLECTIVE SCREEN

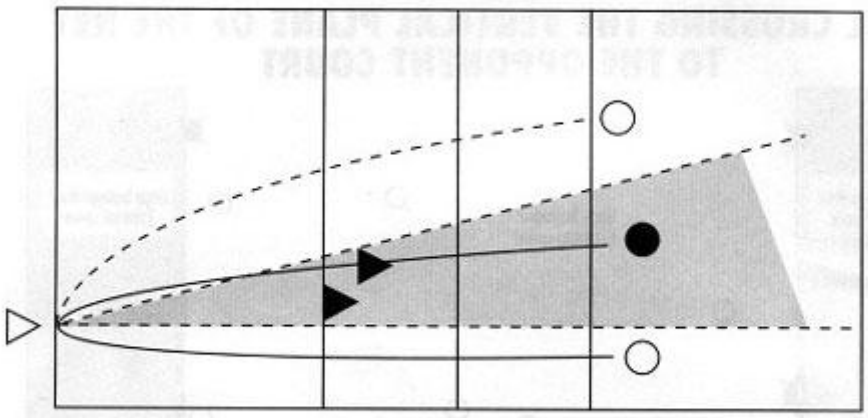

Şekil/Diagram 6 - R. 13.5.2

TAMAMLANMIŞ BLOK/ COMPLETED BLOCK

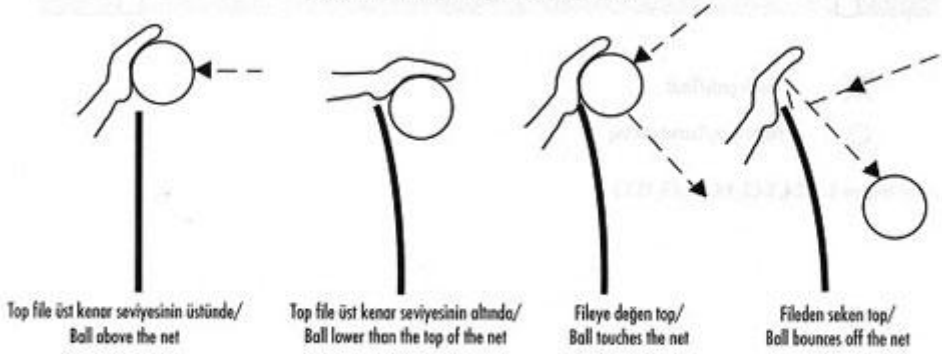

Şekil/Diagram 7 R. 15.1.3

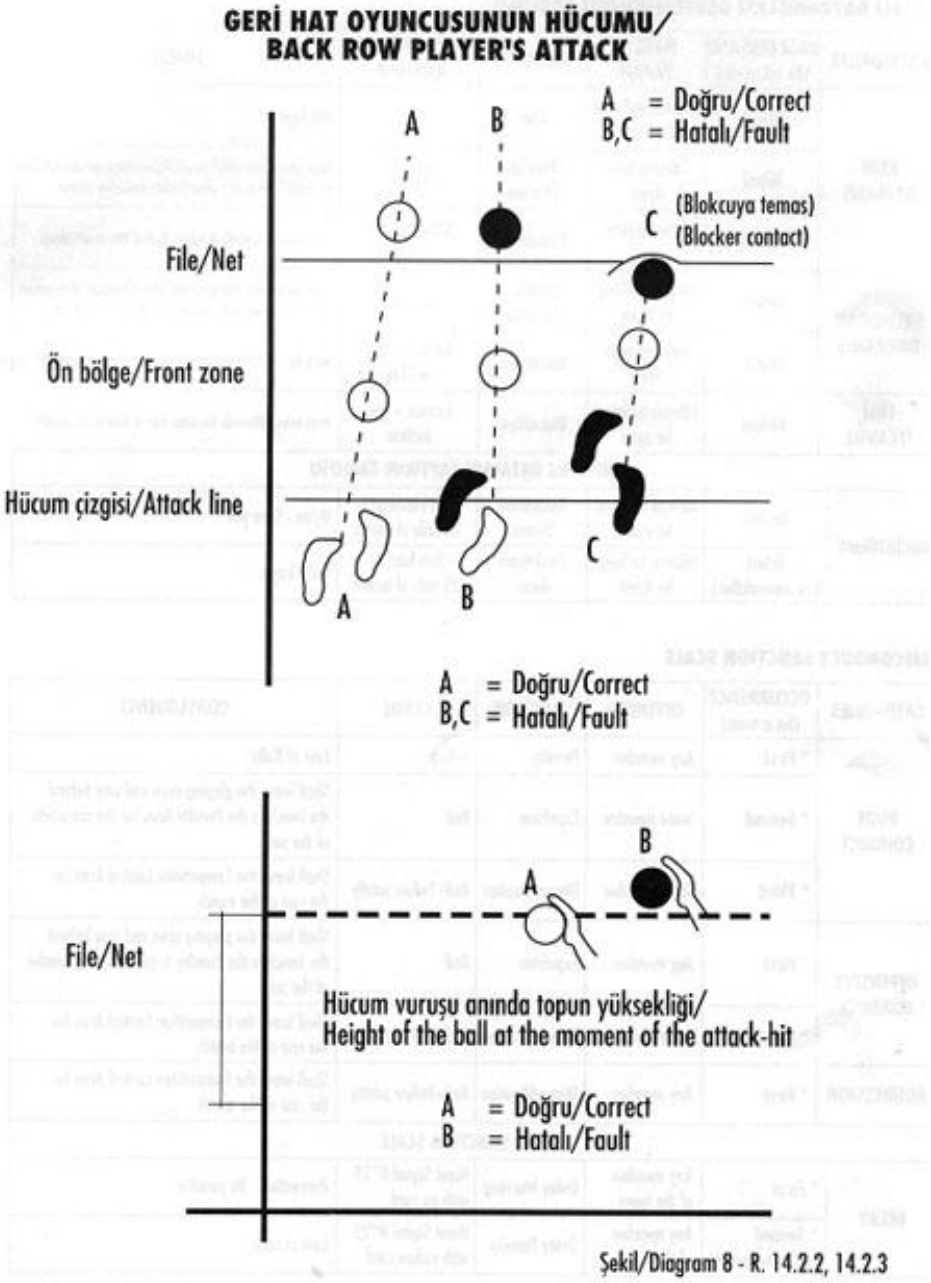

Şekil/Diagram 8 - R. 14.2.2, 14.2.3

SPORTMENLİK DIŞI DAVRANIŞ HATALARI DEĞERLENDİRME TABLOSU

HATALI DAVRANIŞ TÜRLERİ	HATALI DAVRANIŞ TEKRAR SAYISI (Bir Takım için)	HATAYI YAPAN TAKIM MENSUBU	OYUNCU VE TAKIMA UYGULANACAK CEZA	OYUNCUYA GÖSTERİLECEK KARTLAR	YAPTIRIM UYGULAMA SONUCU
KABA DAVRANIŞ	Birinci	Takımın herhangi bir üyesi	İhtar	Kırmızı kart tek elde gösterilir	Rakip, servis atma hakkı ile birlikte 1 (bir) sayı kazanır
	İkinci	Takımın aynı üyesi	Oyundan çıkarma	Kırmızı ve Sarı kartlar tek elde ve birlikte gösterilir	Takım mensubu o setin sonuna kadar oyun sahasını terk eder ve ceza sahasında oturur
	Üçüncü	Takımın aynı üyesi	Diskalifiye	Kırmızı ve Sarı kartlar iki ayrı elde tutularak gösterilir	Takım mensubu maç sonuna kadar oyun sahasını ve müsabaka kontrol alanını terk eder
SALGIRGAN DAVRANIŞ	Birinci	Takımın herhangi bir üyesi	Oyundan çıkarma	Kırmızı ve Sarı kartlar tek elde ve birlikte gösterilir	Takım mensubu o setin sonuna kadar oyun sahasını terk eder ve ceza sahasında oturur
	İkinci	Takımın aynı üyesi	Diskalifiye	Kırmızı ve Sarı kartlar iki ayrı elde tutularak gösterilir	Takım mensubu maç sonuna kadar oyun sahasını ve müsabaka kontrol alanını terk eder
FİİLİ TECAVÜZ	Birinci	Takımın herhangi bir üyesi	Diskalifiye	Kırmızı ve Sarı kartlar iki ayrı elde tutularak gösterilir	Takım mensubu maç sonuna kadar oyun sahasını ve müsabaka kontrol alanını terk eder

OYUN GECİKTİRME HATALARI CEZA TABLOSU					
GECİKTİRME TÜRLERİ	**GECİKTİRME HATASI TEKRAR SAYISI (Bir Takım İçin)**	**HATAYI YAPAN TAKIM / MENSUP**	**TAKIMA UYGULANACAK CEZA**	**TAKIMA GÖSTERİLECEK KARTLAR**	**GECİKTİRME YAPTIRIMI UYGULAMA SONUCU**
BİR TAKIM MENSUBUNUN NEDEN OLDUĞU HERHANGİ BİR GECİKTİRME	Birinci	Takımın herhangi bir üyesi	Geciktirme uyarısı	25 no.lu el işareti ile Sarı kart bileği gösterir	Sarı kart gösterilir, başka ceza verilmez
	İkinci (ve sonrakiler)	Takımın herhangi bir üyesi	Geciktirme ihtarı	25 no.lu el işareti ile Kırmızı kart bileği gösterir	Rakip, servis atma hakkı ile birlikte 1 (bir) sayı kazanır

HAKEM GRUBU VE YARDIMCILARININ DURUŞ YERLERİ/ LOCATION OF THE REFEREEING CORPS AND THEIR ASSISTANTS

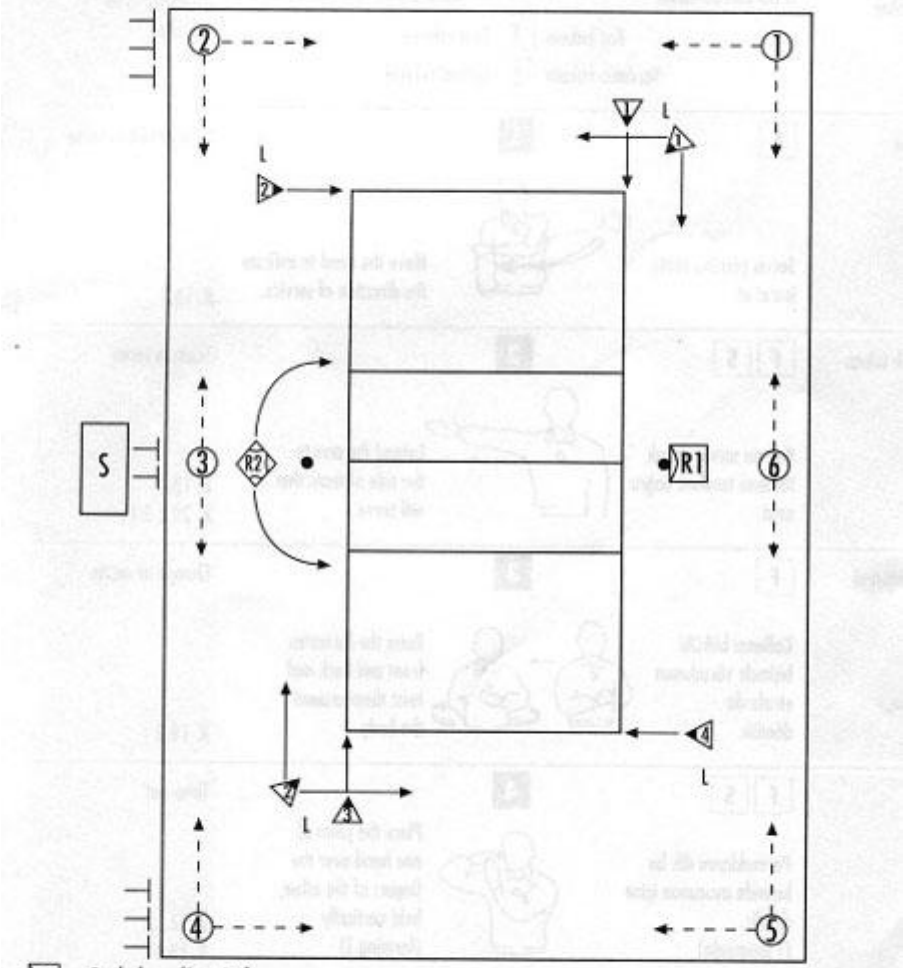

R1 = Başhakem/First Referee
R2 = Yardımcı hakem/Second Referee
S = Yazı hakemi/Scorer
= Çizgi hakemi/Linesjudges (no/numbers 1-4 ve/or 1-2)
④ = Top toplayıcılar/Ball Retrievers (no/numbers 1-6)
= Yer siliciler/Floor Moppers

Şekil/Diagram 10-R 3.3, 24.1, 25.1, 26.1, 27.1

DIAGRAM 11: REFEREES' OFFICIAL HAND SIGNALS

1 AUTHORISATION TO SERVE

Relevant Rules: 12.3, 22.2.1.1

Move the hand to indicate direction of service

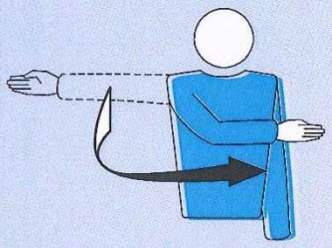

F

2 TEAM TO SERVE

Relevant Rules: 22.2.3.1, 22.2.3.2, 22.2.3.4

Extend the arm to the side of team that will serve

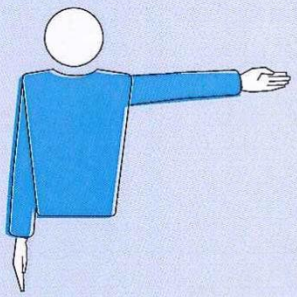

F S

3 CHANGE OF COURTS

Relevant Rule: 18.2

Raise the forearms front and back and twist them around the body

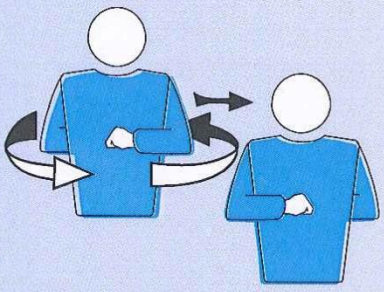

F

4 TIME-OUT

Relevant Rule: 15.4.1

Place the palm of one hand over the fingers of the other, held vertically (forming a T) and then indicate the requesting team

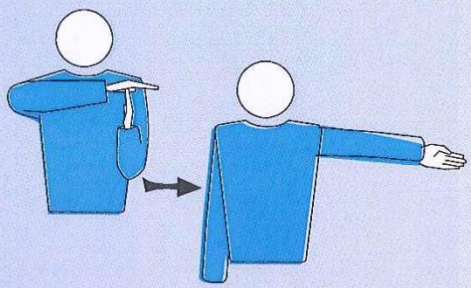

F S

5 SUBSTITUTION

Relevant Rules: 15.5.1, 15.5.2, 15.8

Circular motion of the forearms around each other

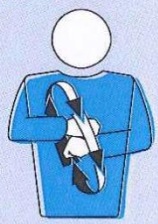

F S

6a MISCONDUCT WARNING

Relevant Rule: 21.1, 21.6

Show a yellow card for warning

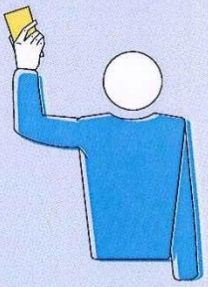

F

6b MISCONDUCT PENALTY

Relevant Rules: 21.3.1, 21.6, 23.3.2.2

Show a red card for penalty

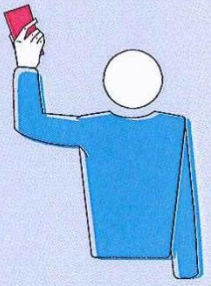

F

7 EXPULSION

Relevant Rules: 21.3.2, 21.6, 23.3.2.2

Show both cards jointly for expulsion

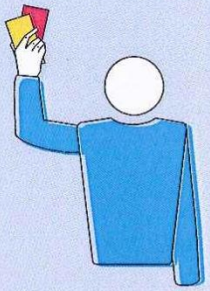

F

8 DISQUALIFICATION

Relevant Rules: 21.3.3, 21.6, 23.3.2.2

Show red and yellow cards separately for disqualification

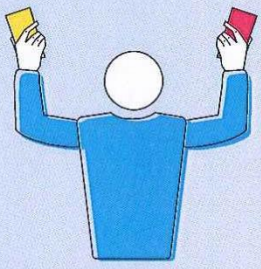

F

9 END OF SET (OR MATCH)

Relevant Rules: 6.2, 6.3

Cross the forearms in front of the chest, hands open

F S

10 BALL NOT TOSSED OR RELEASED AT THE SERVICE HIT

Relevant Rule: 12.4.1

Lift the extended arm, the palm of the hand facing upwards

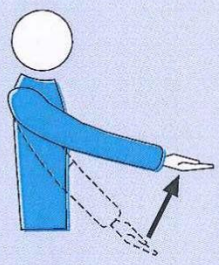

F

11 DELAY IN SERVICE

Relevant Rule: 12.4.4

Raise eight fingers, spread open

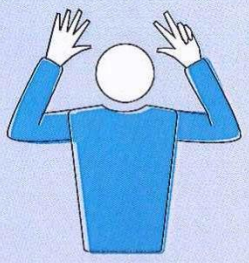

F

12 BLOCKING FAULT OR SCREENING

Relevant Rules: 12.5, 12.6.2.3, 14.6.3, 19.3.1.3, 23.3.2.3a, g, 24.3.2.4

Raise both arms vertically, palms forward

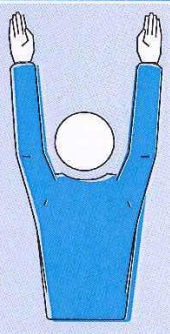

F S

13 POSITIONAL OR ROTATIONAL FAULT

Relevant Rules: 7.5, 7.7, 23.3.2.3a, 24.3.2.2

Make a circular motion with the forefinger

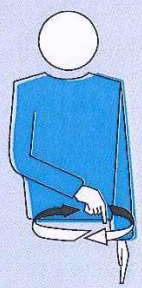

F S

14 BALL "IN"

Relevant Rule: 8.3

Point the arm and fingers toward the floor

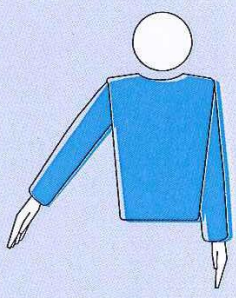

F S

15 BALL "OUT"

Relevant Rules: 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 24.3.2.5, 24.3.2.7

Raise the forearms vertically, hands open, palms towards the body

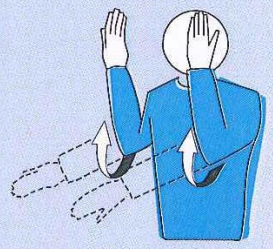

F S

16 CATCH

Relevant Rules: 9.2.2, 9.3.3, 23.3.2.3b

Slowly lift the forearm, palm of the hand facing upwards

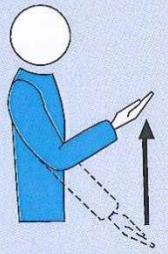

F

17 DOUBLE CONTACT

Relevant Rules: 9.3.4, 23.3.2.3b

Raise two fingers, spread open

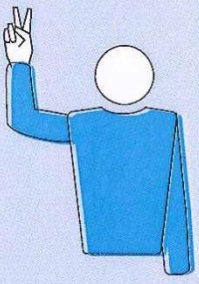

F

18 FOUR HITS

Relevant Rules: 9.3.1, 23.3.2.3b

Raise four fingers, spread open

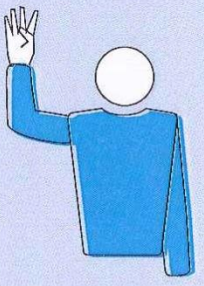

F S

19 NET TOUCHED BY PLAYER - SERVED BALL FAILS TO PASS TO THE OPPONENT THROUGH CROSSING SPACE

Relevant Rules: 11.4.4, 12.6.2.1

Indicate the relevant side of the net with the corresponding hand

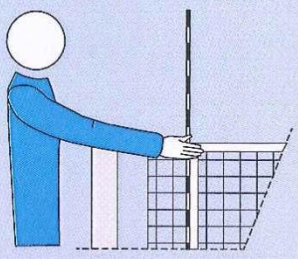

F S

20 REACHING BEYOND THE NET

Relevant Rules: 11.4.1, 13.3.1, 14.3, 14.6.1, 23.3.2.3c

Place a hand above the net, palm facing downwards

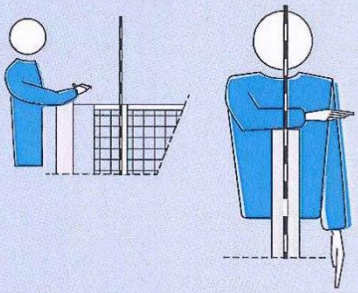

(F)

21 ATTACK HIT FAULT

Relevant Rules:

– by a back-row player, by a libero or on the opponent's service:
13.3.3, 13.3.4, 13.3.5, 23.3.2.3d, e, 24.3.2.4

– on an overhand finger pass by the libero in his/her front zone or its extension:
13.3.6

Make a downward motion with the forearm, hand open

(F) (S)

22 PENETRATION INTO THE OPPONENT COURT BALL CROSSING THE LOWER SPACE OR THE SERVER TOUCHES THE COURT (END LINE) OR THE PLAYER STEPS OUTSIDE HIS/HER COURT AT THE MOMENT OF THE SERVICE HIT

Relevant Rules: 8.4.5, 11.2.2, 12.4.3, 23.3.2.3a, f, 24.3.2.1

Point to the center line or to the relevant line

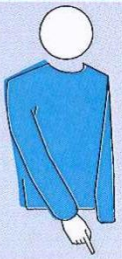

(F) (S)

23 DOUBLE FAULT AND REPLAY

Relevant Rules: 6.1.2.2, 17.2, 22.2.3.4

Raise both thumbs vertically

(F)

24 BALL TOUCHED

Relevant Rules: 23.3.2.3b, 24.2.2

Brush with the palm of one hand the fingers of the other, held vertically

Ⓕ Ⓢ

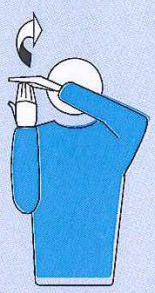

25 DELAY WARNING/DELAY PENALTY

Relevant Rules: 15.11.3, 16.2.2, 16.2.3, 23.3.2.2

Cover the wrist with a yellow card (warning) and with a red card (penalty)

Ⓕ

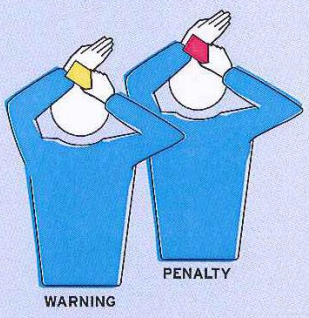

DIAGRAM 12: LINE JUDGES' OFFICIAL FLAG SIGNALS

1 BALL "IN"

Relevant Rule: 8.3, 27.2.1.1

Point down with flag

2 BALL "OUT"

Relevant Rules: 8.4.1, 27.2.1.1

Raise flag vertically

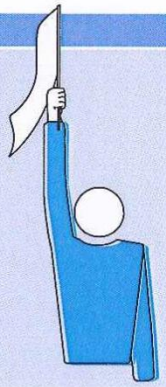

3 BALL TOUCHED

Relevant Rule: 27.2.1.2

Raise flag and touch the top with the palm of the free hand

4 CROSSING SPACE FAULTS, BALL TOUCHED AN OUTSIDE OBJECT, OR FOOT FAULT BY ANY PLAYER DURING SERVICE

Relevant Rules: 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 12.4.3, 27.2.1.3, 27.2.1.4, 27.2.1.6, 27.2.1.7

Wave flag over the head and point to the antenna or the respective line

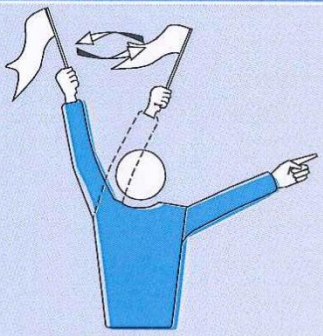

5 JUDGEMENT IMPOSSIBLE

Raise and cross both arms and hands in front of the chest

L